

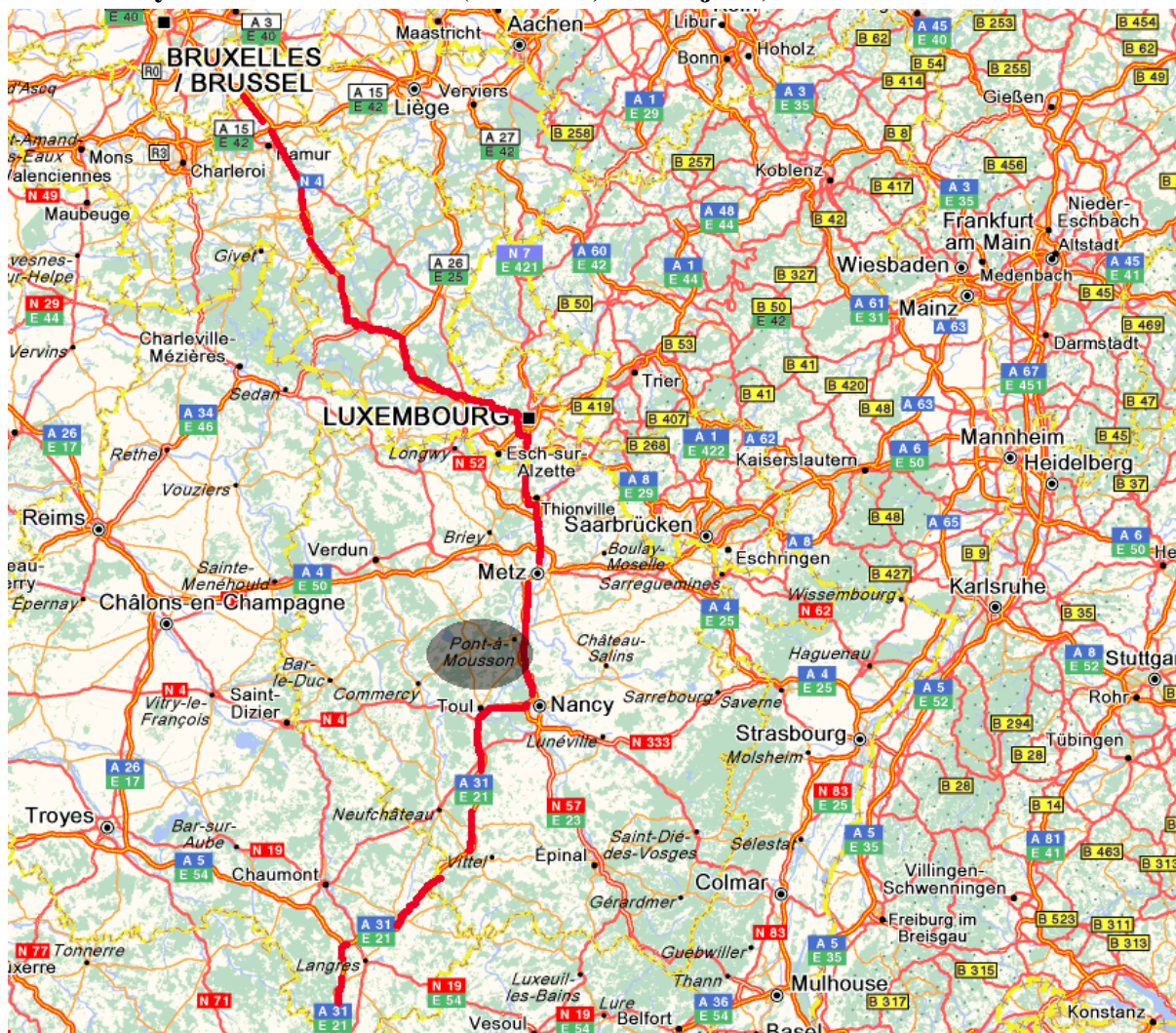
Reisverslag De Provence mei 2012

Kaartmateriaal: Michelin en google maps

Camperplaatsen: camperplaatsen.nl - Info: internet en toeristische kantoren ter plekke

Dag 1 Maandag, 14 mei 2012...

Via E411 en Luxemburg / Autoroute du Soleil, rond Lyon en via E70 naar Pont en Royans Porte du Vercors (= 860 km, 8u20 rijden)

Dat was HET plan...

Maar we vertrekken nogal "ontspannen" en rijkelijk te laat om 16 u op maandagnamiddag, na al de strubelingen met die vliegende spy-kopter bij de "overburen"...

Het is 10 over acht als we in Pont-a-Mousson aan de CP aankomen... maar na 20 u blijft de bareel dus gesloten. Jammer, want CP ziet er mooi uit, en er is nog plaats.

Pont a Mousson 54700 59 Reacties / Waardering: 7.9

CP Port de Plaisance, Boulevard de Lattre de Tassigny N 48.90302 E 6.06117 C

 42 8m 15-dagen 01/04-01/10 +33 3 83 81 10 68

mooi gelegen aan de haven met uitzicht over de Moezel met de vele zwanen en over de stad - afgebakende plaatsen - bakker komt langs - slagboom [wordt vanuit receptie bediend] na 20u gesloten - centrum 500m -

WIFI mogelijk via MacDonaldis - hondenuitlaatveldje

camper 7,50 - sani 0,- water 0,- stroom 0,- douche 0,- *2012

Bernie: 07-05-2012 Waardering: 8

mooi - verzorgd en proper - zijn daar eind april geweest geen verbouwingen gezien ivm nieuw sanitair gebouw en geen restaurant gezien - op wandel afstand van het dorp winkels gaan pas open om 14u

Richard: 26-03-2012 **Waardering: 8**

Camperplaats na 20 uur gesloten (Slagboom), stonden op plaats direkt ervoor, tussen bushalte en rivier. Geen voorzieningen maar daardoor gratis. Plaats is **voor campers >3,5T** niet van Noorden (Afrif 28) te bereiken, vanaf Zuiden (afrif 27) wel. (Doorrit Pont a Mousson verboden)

We stranden na 320 km in Millery, op de camperplaats. Dat is zowat 15 km verder dan Pont a Mousson. Er stonden al redelijk wat campers toen we aankwamen, en een enkele asociale fransoos die zonodig 2 plekken moest innemen...maar het ZIJN ook echt wel smalle plaatsen, de juiste maat voor personenwagens, maar zeker niet voor campers. En tegen een baantje... We zetten ons achter een plek voor bussen. We slapen wel. Maar er is beter.

De camperplek zelf is wel mooi, aan de Moezel, maar niet "op z'n duits"

Millery 54670 26 Reacties / Waardering: 7.2

CP Centrum , Avenue de la Moselle ,Camperplaats N 48.81590 E 6.12701 C

 12 Onbekend 24-uur 01/01-31/12 +33 3 83 24 96 43

mooie, rustige plaats langs de Moselle - soms overlast door druk verkeer en de kerkklokken in de vroege ochtend - smalle plaatsen

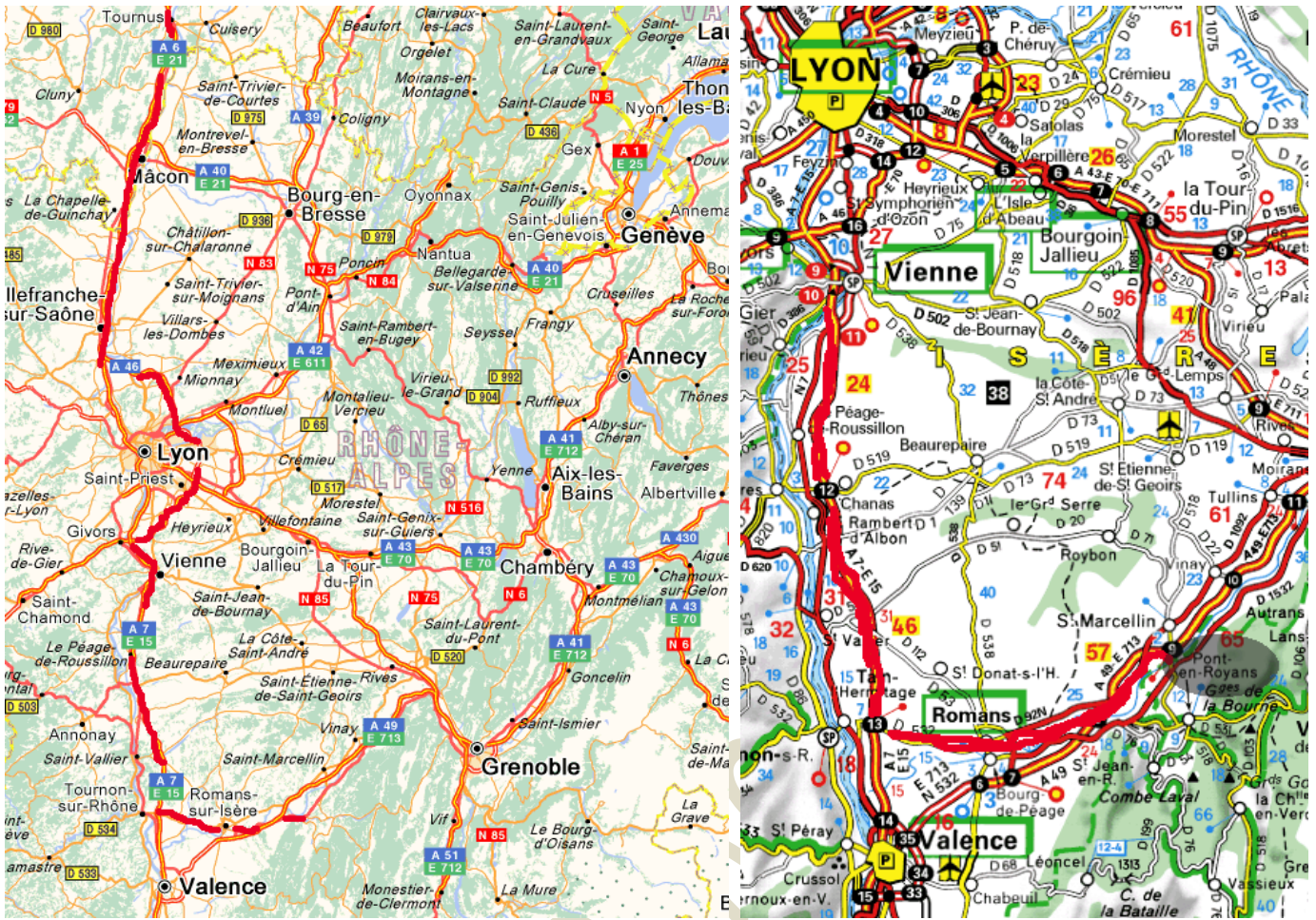
camper 0,- sani 0,- water 0,- [in winterperiode water afgesloten] - *2012

wij2: 10-03-2012 **Waardering: 7**

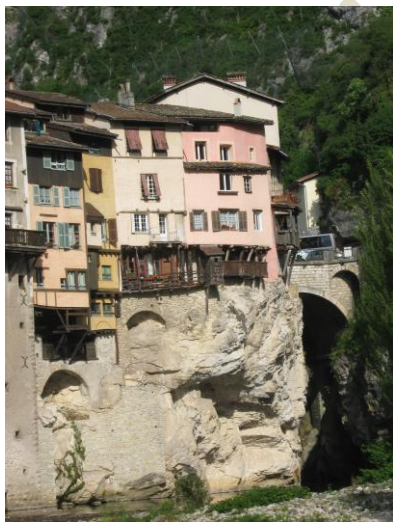
Prima plek om te overnachten lekker rustig, in het dorp is verder helemaal niets.

henk en Diana clarijs: 29-10-2011 **Waardering: 3**

smalle plaatsen en door asociaal parkeer-gedrag maar plaats voor 6 wagens. hangjeugd ging rond 0030 uur weg. veel lawaai van verkeer.

*Dinsdag rijden we verder naar onze eerste geplande stop, de camping in **Pont en Royans**. We komen toe rond 16 u, na 582 km, en gaan maar direct na onze "installatie" op zoek naar de befaamde "hangende huizen", uit de 16de eeuw, hoog boven de rivier de Bourne. Mooi en kleurig.*

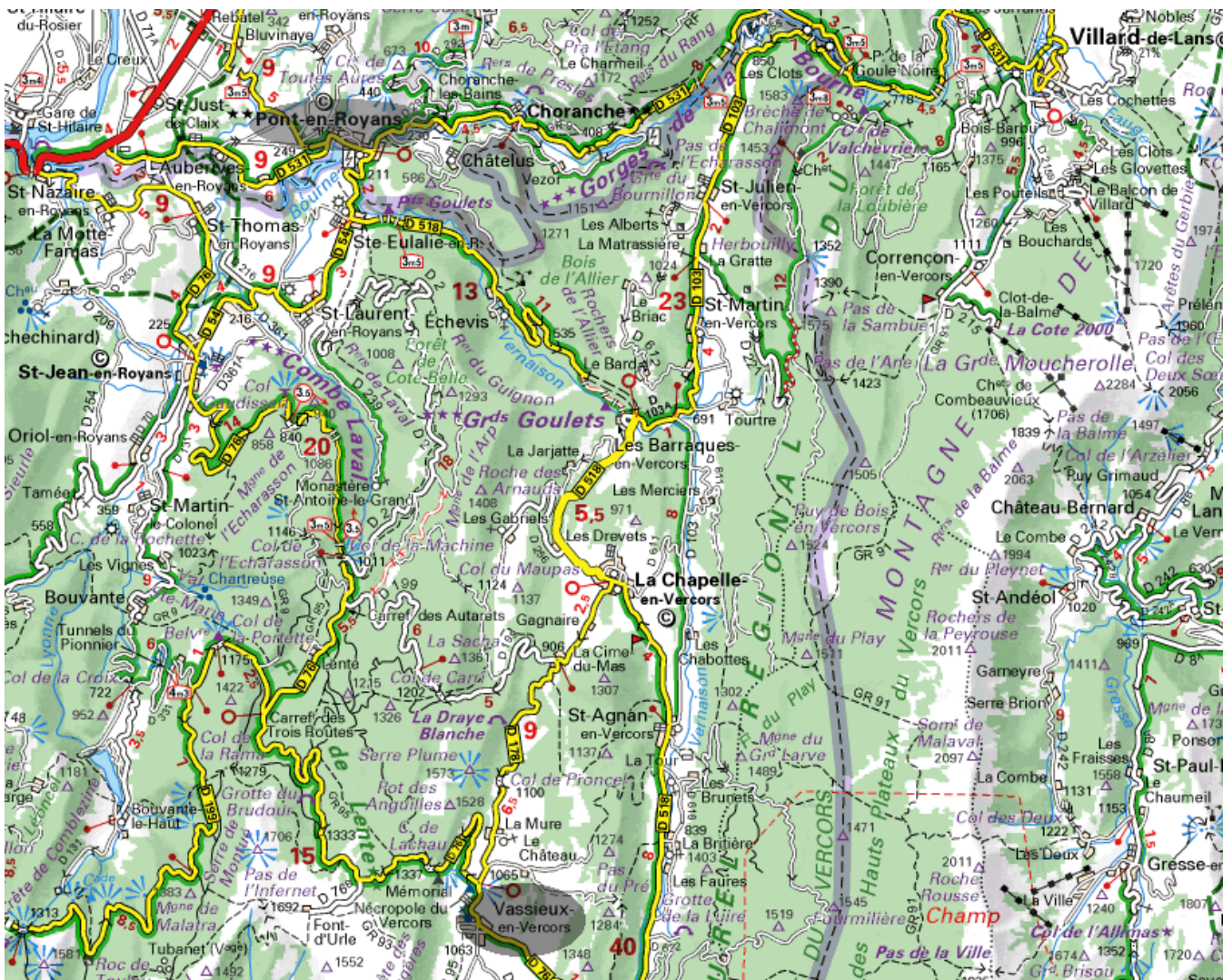
Camping Camping municipal Les Seraines
 De camping is "gedateerd", alles is proper onderhouden...er is wel warm water,...maar ook "franse WC's". Gelukkig hebben we alles bij.

De ligging aan het water is wel mooi, en je kan van op de camping langs het water tot in het stadje lopen, is zo'n 400meter ver. We betalen er 17,10 euro voor een nacht.

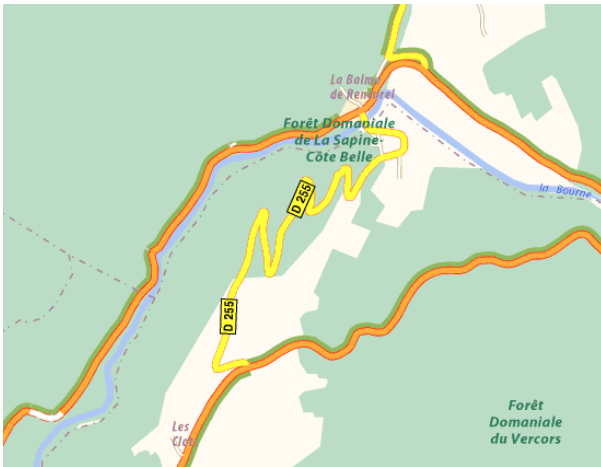

Woensdagmorgen rijden we via de "gorges de la Bourne" naar het plateau van de Vercors, naar het monument van Vassieux en Vercors.

De weg via de "petits goulets" is gemakkelijker. Maar wegens werken afgesloten. Op de wegenkaart staan wat "beperkingen", maar nadat de vriendelijke en behulpzame camping-gerant met de gemeente heeft gebeld voor info over de "bereikbaarheid", zullen we het er maar op wagen.

Richting Rencurel zijn er wat “versmallingen” en “verlagingen” en “onoverzichtelijke bochten” We doen het langzaam, en zoals op de echte bergpassen, raam open om tegenliggers te horen, en zelf een claxonstoot voor de onoverzichtelijke doorgangen. Dankzij het gebrek aan “tegenliggers” gaat het echter heel goed. Bij Rencurel kunnen we naar rechts, de Bourne oversteken, en dan begint een steile klim met nogal wat haarspelden...maar we bereiken Vassieux zonder brokken.

We komen wel toe op de middag, en het museum van de weerstand gaat maar terug open om 14 uur. Boven op het plateau is het ijskoud en ijs- winderig...een perfecte "omlijsting" van de bestialiteiten die in het museum worden toegelicht. Verschrikkelijk hoe de duitsse beesten hier in 1944 tekeer zijn gegaan. Oradour sur Glane was dus niet het enige uitgemoorde dorp..

De **Vercors** (Massif du Vercors) is een plateau in de Franse departementen Isère en Drôme in Oost-Frankrijk.

Het behoort tot de Franse Voor-Alpen. Het ligt ten westen van de Dauphiné Alpen, waarmee het begrensd wordt door de Drac en de Isère.

De klippen in het oosten liggen vlakbij Grenoble. Het gebied bestaat uit harde kalksteen en is door de steile rotswanden een ruig en vooral avontuurlijk gebied.

Het omvat verschillende stations voor langlaufski en voor alpineski Villard-de-Lans is het belangrijkste skistation van de Vercors.

De hoogste toppen van Vercors zijn:

- Grand Veymont (2346 m)
- Grande Moucherolle (2284 m)
- Mont Aiguille (2086 m)
- Moucherotte (1901 m)

De streek werd ook bekend voor het Maquis du Vercors uit de Tweede Wereldoorlog, toen de résistance de Vrije Republiek van Vercors oprichtte tegen de Duitse bezetting van juni tot juli 1944.

De **Hauts Plateaux du Vercors** is een hoogvlakte in de Vercors, een bergstreek op de grens van de Franse departementen Isère, Drôme en Hautes-Alpes. Het plateau is 17.000 ha groot en de gemiddelde hoogte ligt rond 1500 m.

Het hoogste punt is de Grand Veymont (2341 m).

Het plateau is sinds 1985 beschermd als natuurreservaat (Réserve Naturel des Hauts-Plateaux) dat deel uitmaakt van het veel grotere Parc Naturel Régional du Vercors.

Het reservaat is belangrijk om zijn grote natuurlijke soortenrijkdom. Er zijn zowat 1800 soorten planten te vinden, waarvan 60 soorten orchideeën, 135 soorten vogels en 65 soorten zoogdieren, waaronder de 6 grote Europese evenhoevigen.

Het plateau is wel bekend als de meest onbewoonde plaats van Frankrijk. Er zijn geen dorpen of permanente bewoning en geen verharde wegen binnen de grenzen van het reservaat. Men kan het alleen te voet bereiken en doorkruisen, na een urenlange zware beklimming. Het is dan ook een trekpleister voor GR-wandelaars en natuurliefhebbers.

Tijdens de [Tweede Wereldoorlog](#) vormt de Vercors het decor voor één van de wreedste oorlogsdaden van de nazis. Het plateau is een geliefkoosde schuilplaats voor de *maquisards*, het Franse verzet, dat zeer hevig was in deze streek. Maar in juni 1944 bracht een Duitse [luchtlandingsoperatie](#) een zware slag toe aan het verzet. 600 Maquisards werden gedood en burgers in de omliggende dorpen geterroriseerd, verkracht en gemarteld. Het [Mémorial de la Résistance](#) in [Vassieux-en-Vercors](#) herinnert nu aan deze tragische gebeurtenissen.

Voor het belang van de gemeente voor het Frans verzet in de Tweede wereldoorlog kreeg het de [Ordre de la Libération](#) (de Orde van de Bevrijding). Een gedenkteken werd geplaatst bij de begraafplaats de berg de Chau om de wrede gebeurtenissen te herinneren tijdens de Tweede Wereldoorlog, waar de slachtoffers van de Duitse slachting uit juli 1944 begraven zijn

De Camperstaanplaats is gewoon goed. We lozen er ons vuilwater.

Vassieux-en-Vercors

Langs de D76, op 200 m van centrum

Overnachten gratis ,voorzieningen gratis

[N 44.89741 E 5.36970](#) of [N 44°53'50.64" E 5°22'10.94"](#) (verkeerd vlg eigen GPS)

Bezocht mei 2011

Vassieux en Vercors 26420 2 Reacties / Waardering: 8.5

CP Parking , Avenue du Memorial, Mix-parking, N 44.89660 E 5.36964 C

 50 Onbekend Onbeperkt 01/01-31/12 +33 4 75 48 28 11

mooie, rustige plaats, vooral bij mooi weer - s winters gesloten - winkels op 500m

camper 0,- sani 0,- water 0,- *2012

aad: 13-07-2011 **Waardering: 8**

Perfekte plek op kiezel, helaas in de mist gestaan. Mooi wandelgebied. Bakker in het dorp op ca 500 meter

Ben: 26-12-2008 **Waardering: 9**

Prima plek waar je ook nog mooi kunt wandelen.

We rijden in de namiddag verder naar het zuiden via de D76 en de D518, de **Col de Rousset** naar beneden naar **Die**. We rijden vandaag slechts 78 km, over smalle kronkelweggetjes met haarspeldbochten en mooie vergezichten.

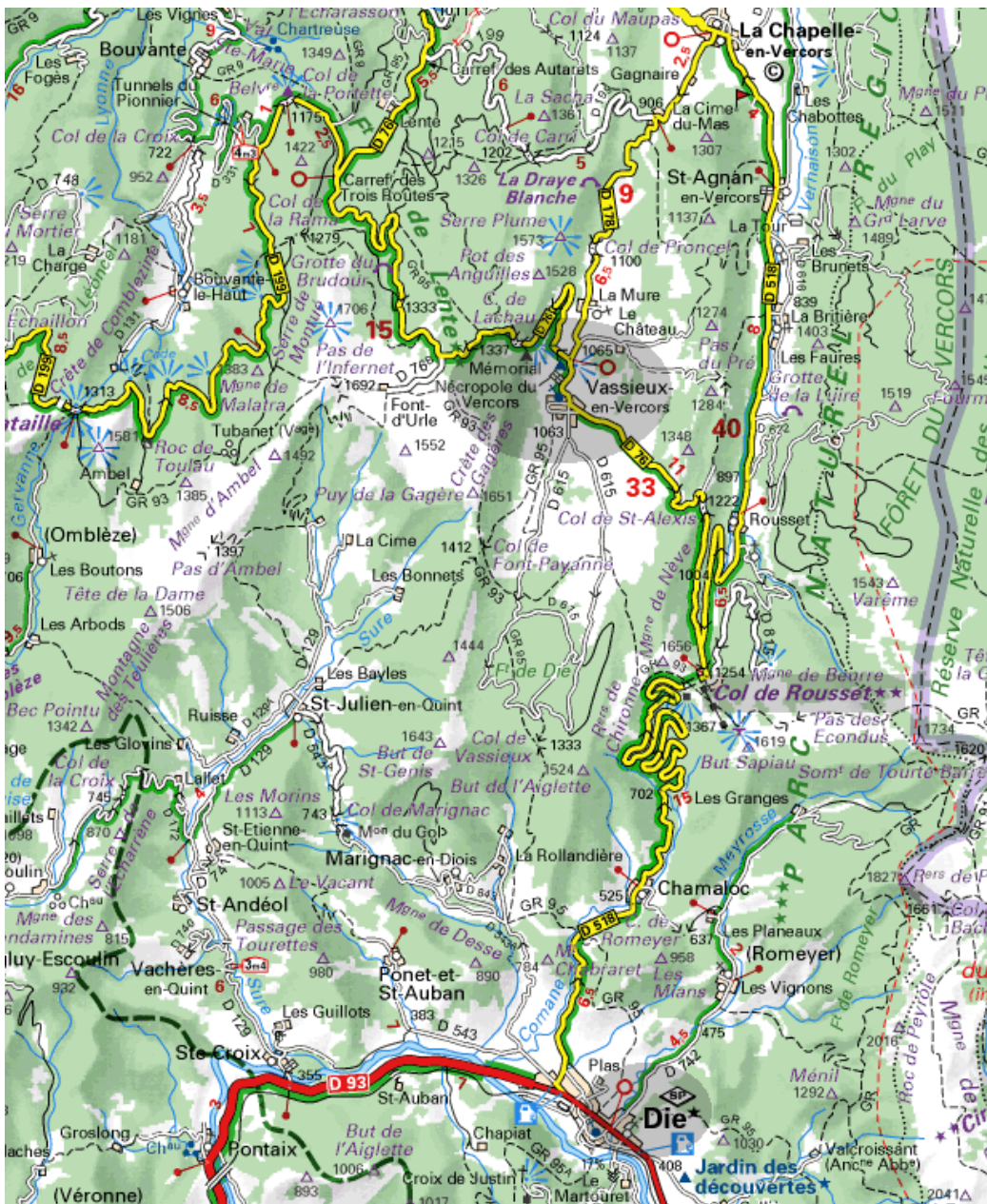
In de namiddag gaan we op zoek naar de befaamde “clairette”. Het “proeven” resulteerde al snel in de aankoop van een kartonnetje.

Wij proefden en kochten op de Square du Souvenir Français, bij de Union des jeunes producteurs récoltants.

We overnachten op de camperplaats. Lozen is onmogelijk. Het is een “mix-parking”, maar we slapen er rustig, met een flink aantal andere “camperaars” ... en zien geen “politie die misschien wel 5 euro komt opeisen voor de overnachting” ...dixit de jongedame aan de balie van het SI.

ROGER FIGO ROGER FIGO

Die

Avenue Maréchal Leclerc, aire de Meyrose

Nabij het info tourisme

Overnachten gratis , Voorzieningen gratis

Er is een openbaar toilet

[N 44.75103 E 5.37385](#) of [N 44°45'3.71" E 5°22'25.86"](#)

Bezocht maart 2010 - mei 2011

Die is een stadje in het Noorden van Zuid-Frankrijk oftewel zo'n 70 km ten zuidoosten van Valence, net onder de Vercors (een hoogvlakte ten Zuiden van Grenoble).

Van Keltische en Romeinse origine, 3.000 inwoners en beroemd om zijn wijn, de champenoise Clairette de Die.

Van in Die gaan we links, de D93 op naar Luc- en –Diois.en verder met de D993 over de Col du Cabre naar Aspres. Daar rechts met de N75 naar Serres en tot Sisteron. Verder met de N85 naar Volonne en links met de N85 naar Digne les Bains.

We rijden naar de Verdon, naar Moustiers Ste Marie.

Onderweg zien we de uitgestrekte lavendelvelden. Om die in alle pracht te zien zijn we nog een paar weken te vroeg. Nu is alles nog maar grijs/groen, de bloemaren zijn nog maar net gevormd.

We overnachten na 205 km op de CP van Moustiers. Wat anderen er ook over denken: gewoonweg goed, als ze allemaal zo waren zouden we erg tevreden zijn. Tenminste een degelijk ruim lozingspunt, en 10 minuten water voor 2 euro...en rustig. Vanaf 18 uur komt een gemeentearbeider met een agent de 6 euro ophalen. Voor het slapen gaan we nog op verkenning in het dorpje, en klimmen naar de kapel boven op de berg. Steil maar mooi. Stevig schoeisel is hier wel aangeraden. Het dorp is gekend voor z'n keramiek. We kopen een paar leuke dingen voor thuis.

Moustiers Ste Marie 04360 11 Reacties / Waardering: 7.3

CP Parking P5 , Rue de la Bourgade, Camperplaats N 43.84335 E 6.21928 C

  30 Onbekend 48-uur 01/04-01/10 +33 4 92 74 66 19

mooi gelegen plaats - centrum op 500m via steile weg - stroom alleen op sanizuil
camper 6,-/24u [creditcard] - sani 0,- water 2,-[80ltr] - stroom 2,-[55min via zuil] *2011

Vrijdagmorgen gaan we eerst nog naar de markt in Moustiers. Na de regen, want tot 11 uur klettert de regen op de camper. Via de noordelijke kant van de Gorges, en de Route des Crêtes, een heel indrukwekkende rit, gaan we richting Pont de Soleils, om van daar naar de zuidelijke kant te rijden.

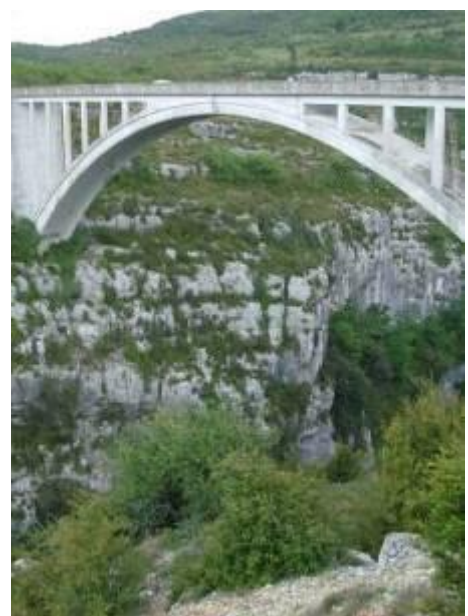
Maar rond halfvijf, na slechts 57 km en veel “kijkstops”, zien we onderweg aan de rechterkant langs de D952 een camping, in Rougon, en besluiten hier maar te overnachten. Goed, all-inn voor 14 euro 30, warme douches, gratis WiFi....en een goed lozingspunt voor de campers, een aanrader.

Camping municipal de Carajuan. Aan de oever van de Verdon, 100 plaatsen

<http://www.rougon.fr> – Campingverdon.carajuan@gmail.com

langs de D952, N: 43°47'45" O: 006°26'10" (eigen vaststelling)

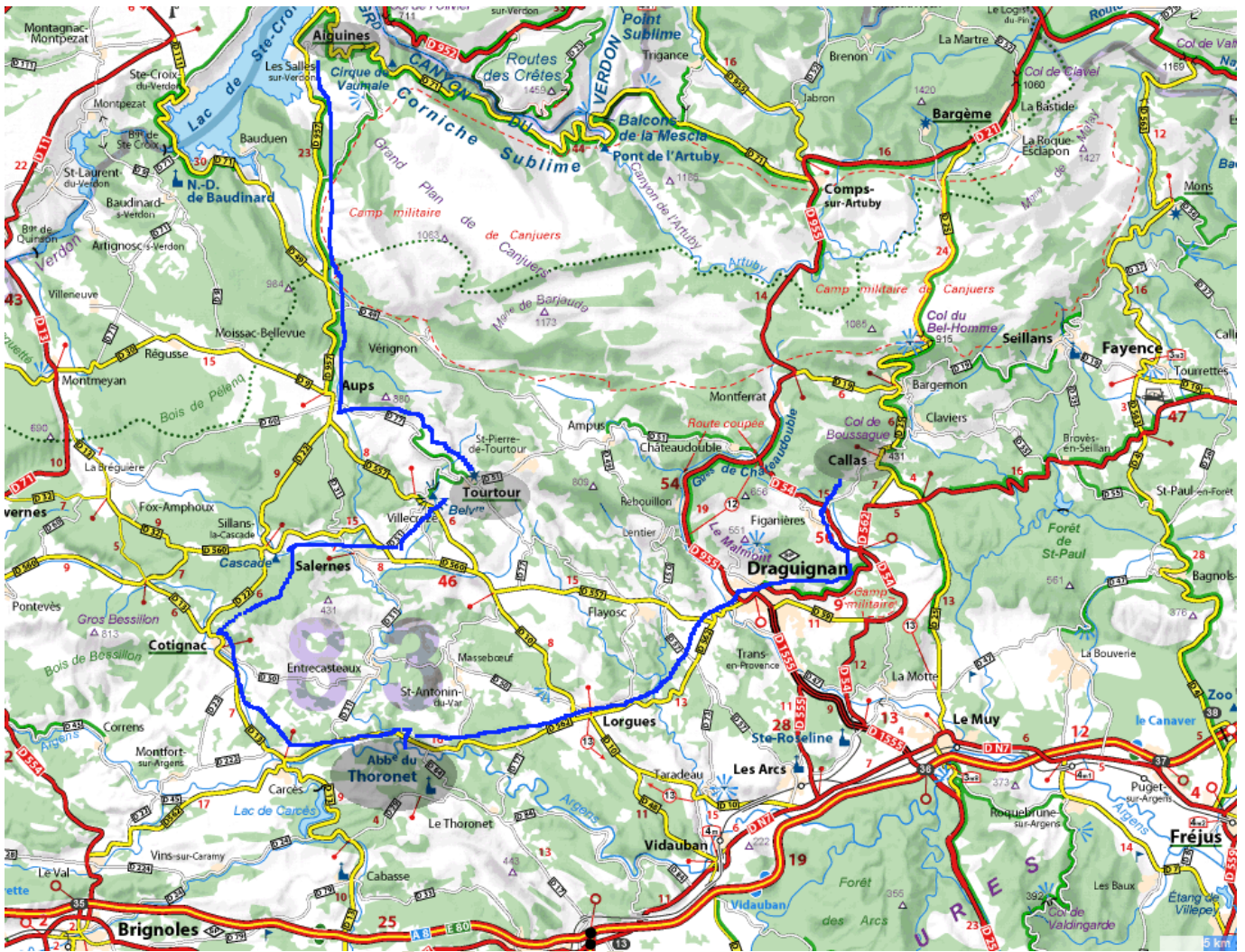
Zaterdag gaan we verder via zuidkant van de Verdon- Balcons de la Mescla, Pont d'Artuby... Deze brug overspant de Canyon de l'Artuby op een hoogte van 734 meter.

Daarna rijden we verder via Tourtour en Abdij van Thoronet, naar Callas. We rijden 146 km.

Bienvenue à Tourtour

Site classé parmi "les plus beaux villages de France" Tourtour, village du Haut Var, domine une belle partie de la Provence

Mairie de Tourtour www.mairietourtour.com

Son architecture, son environnement ont été préservés, sa place principale est spacieuse et accueillante, ses ruelles ouvrent sur un panorama exceptionnel.

A l'écart des grandes voies de communication, Tourtour offre un séjour plein de charme grâce à son cadre verdoyant, ses sources qui alimentent les huit fontaines du village ainsi que la roue à aubes du vieux moulin à huile, encore en activité aujourd'hui.

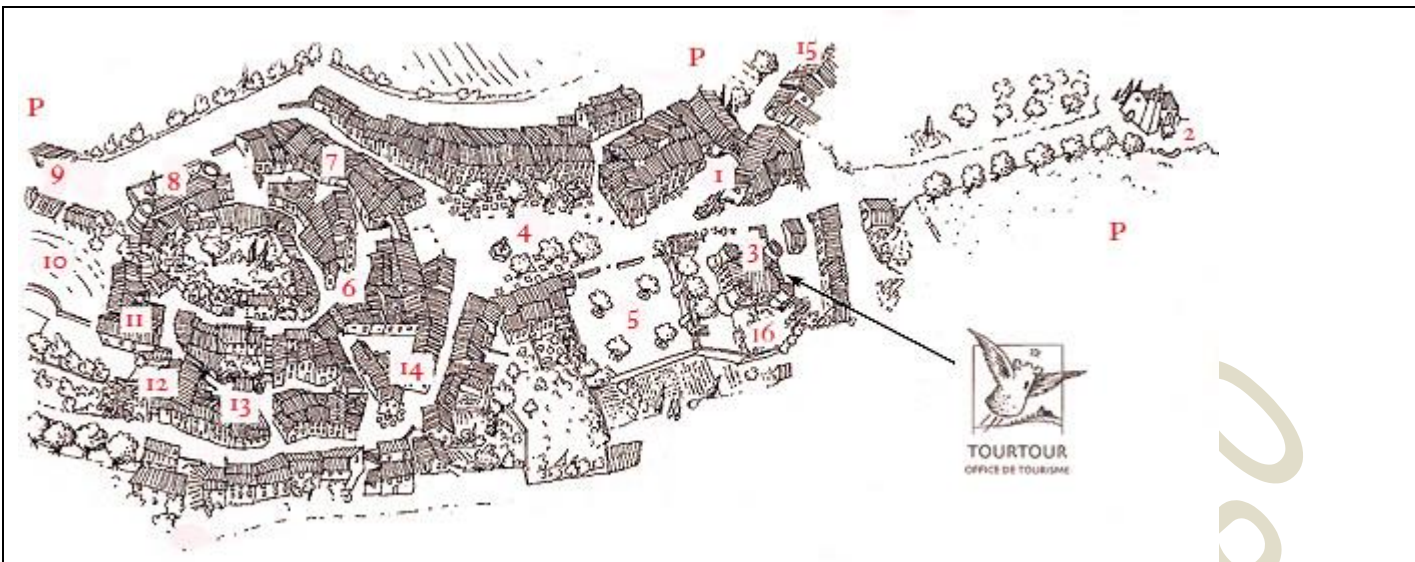
L'église Saint-Denis, les deux châteaux et leurs tours bienveillantes, le dédale des ruelles et des placettes fleuries évoquent un riche passé médiéval.

Mais Tourtour reste un village vivant qui a su préserver cet équilibre entre un mode de vie rural et une volonté d'ouverture et d'accueil: par sa population Tourtour a déjà une vocation européenne.

Tourtour Découverte

A une altitude de 635 mètres, Tourtour domine une vaste partie de la Provence, depuis Fréjus et la méditerranée à l'Est jusqu'à la montagne Sainte Victoire à l'Ouest

1 Le Portalet

2 l'Église Saint-Denis

6 Tour de l'Horloge

3 Le Château Communal

8 Le Vieux Château

9 Le Lavoir

13 La Placette

Histoire de Tourtour

L'emplacement actuel du village remonte au XIIe siècle

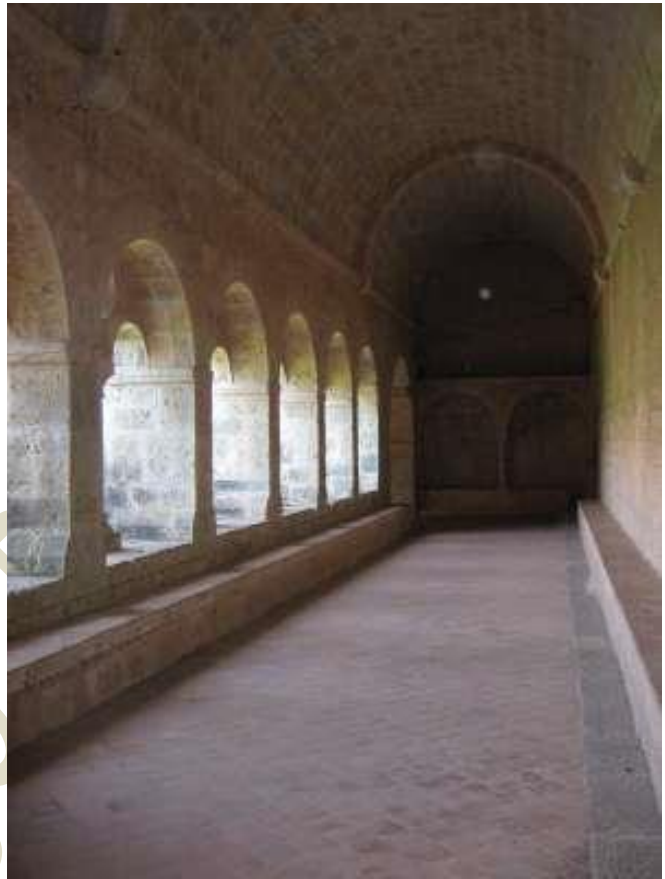
Trois enceintes de remparts sont encore visibles : la plus ancienne abrite le vieux château médiéval et les premières maisons, la deuxième avec ses portes du XIVe et XVe siècle s'étend jusqu'à la Grand Rue et la Place des Ormeaux, la troisième enceinte du XVIIe englobe le château communal et la chapelle Sainte Trinité, elle est constituée au nord par les maisons, au sud par les terrasses et les jardins. Les deux châteaux, les portes, le dédale des ruelles, les placettes, rappellent encore le passé médiéval.

Le village est dominé par l'église Saint-Denis d'architecture romane. A deux pas de là, la table d'orientation permet de comprendre le panorama. A découvrir également auprès du château communal, deux sculptures en

bronze de Bernard Buffet offertes à la commune, par la famille de l'artiste qui a vécu à Tourtour les dernières années de sa vie.

Dans ce village blotti au creux d'une colline de calcaire, **les grottes troglodytiques de Villecroze**, à l'origine façonnées par l'eau, furent aménagées au XVIe siècle à l'initiative du seigneur de Villecroze, elles surplombent un magnifique parc qui s'étend sur 2 hectares qui recèle nombre d'essences rares de provenance méditerranéenne.

Abdij Le Thoronet, een voormalige cisterciënzerabdij, ligt op 4,5 kilometer ten westen van het dorp [Le Thoronet](#) . Ze is gesticht in 1146 door monniken van het klooster Notre-Dame-de-Florièges, dat vlak bij [Tourtour](#) lag en dat zelf in 1136 was gesticht. Op verzoek van [Raymond Berenguer](#) verplaatsten de monniken hun klooster naar het toen geïsoleerd gelegen dal bij Le Thoronet. Door de relatief afgelegen ligging is het klooster goed behouden gebleven. De ab-

dij is de oudste van de drie 'cisterciënzerzusters' in de [Provence](#) (de andere twee zijn de [abdij van Sénanque](#) en de [abdij van Silvacane](#)).

Reeds enkele jaren na de stichting was de abdij vermogend genoeg (dankzij schenkingen) om met de bouw van de kerk te beginnen. De bouw vond plaats tussen 1160 en 1180. In het begin van de 13e eeuw telde het klooster 20 monniken en enkele tientallen [lekenbroeders](#). Dat is tevens het begin van een bloeiperiode van een eeuw. Daarna trad er verval in. Tijdens de godsdienstoorlogen in de 16e eeuw raakte het kloostercomplex onbewoond en daarna functioneerde het wel weer als klooster, maar de cisterciënzerorde had haar politieke en economische macht in dit deel van Frankrijk verloren. Aan het einde van de 17e eeuw zijn er verschillende meldingen van ernstige schade aan de gebouwen door achterstallig onderhoud. In 1790 woonden er nog zeven monniken in armoedige omstandigheden die een jaar later de abdij verlieten. Na de [Franse Revolutie](#) werd het klooster verkocht en kreeg het een agrarische functie. Dankzij de bemoeienis van [Prosper Mérimée](#) kocht de staat het klooster in 1854. In 1873 kon de restauratie beginnen onder leiding van de architect [Henri Antoine Révoil](#), Architecte en Chef des Monuments Historiques, die onder andere ook de restauratie van de [Abdij van Silvacane](#) leidde.

Sinds 1920 wordt het klooster bedreigd door verstoringen in het geohydrologische systeem van het gebied. Deze verstoringen zijn het gevolg van de bauxietwinning in het Massief van Darboussières. Dit leidde tot scheurvorming in de muren van het gebouwencomplex.

Vrij algemeen wordt de kerk met de aangrenzende [kloostergang](#) beschouwd als een hoogtepunt van de [romaanse architectuur](#) in de [Provence](#). De kerk is opgetrokken uit blokken steen met een droge voeg, een werkwijze die slechts mogelijk is wanneer met een uiterste precisie gewerkt kan worden. De vlakken van de bouwstenen moeten immers perfect passen, want de tussenliggende voeg bestaat uit dunne lijm. De kerk heeft een spitsbogig [tongewelf](#). Het [dwarsschip](#) kent zeer bescheiden afmetingen en daarom is het tongewelf boven de viering doorgezet. De viering vertoont aan weerszijden hogere wandbogen dan in de rest van het middenschip. Achter de viering bevindt zich een lage, halfronde apsis met een voortravee. De zijbeuken zijn voorzien van een tongewelf. De kerk heeft een rechthoekige klokkentoren met spits.

De kloostergang, gelegen aan de noordzijde van de kerk, heeft een trapeziumachtige grondvorm met relatief lange zijden van ongeveer 37 meter. De kloostergang is voorzien van een tongewelf. In de kloosterhof staat een zeshoekig bronhuisje met daarin een stenen fontein. Aan de oostzijde van de kloostergang liggen de belangrijkste kloostervertrekken, zoals de slaapzaal en de kapittelzaal. De laatste heeft een [ribgewelf](#). Aan de westzijde van de kloostergang ligt de kelder. Deze ruimte diende als werk- en opslagplaats voor de wijn, het graan en de olijfolie. Ventilatieschachten moesten verhinderen dat er in de ruimte een te hoge concentratie aan alcohol dampen ontstond.

Aan de buitenzijde van het complex bevindt zich de zaal van de lekenbroeder

Callas 83830 camping Les Blimouses , Quartier Les Blimouse

? N 43.57457 E 6.53192 C ? +33 (0)4-94478341

Camping ligt halverwege de Middellandse Zee en het indrukwekkende gebied van de Gorges du Verdon. Mooi zwembad. Rustige familiecamping. Camping wordt goed bewaakt en onderhouden. Het charmante stadje Callas ligt op 3 km.

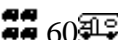

Marnix is er niet meer, de camping is ge-explodeerd met een veelvoud aan chalets, er is een nieuw zwembad, ...maar het sanitair is nog altijd de jaren '93- '94: ....open en "tochtelijk"...

Zondag worden we wakker om halfnegen, na een winderige onrustige nacht. We nemen water bij en lozen de WC, een loosplaats voor grijswater is er blijkbaar niet. Voor we klaar zijn is het flink aan 't regenen, en we besluiten de markt in Le Muy maar niet te bezoeken. Grasse schrappen we ook. We rijden direct richting St Tropez voor 1 of 2 nachten, en kiezen voor de CP in Pampelonne. Ik verwacht daar meer kans te hebben op een plek, dan in St. Tropez, met maar 15 plaatsen. En Ramatuelle is een stuk goedkoper en beter, maar wel te ver om met de fiets naar St. Tropez te trekken... Onderweg komen we een eindeloze file tegen, richting "van de kust weg", zeker 10 Km lang...het is het einde van het verlengde weekend, en met het slechte weer vlucht iedereen nog sneller huistoe.

Aan het strand van Pampelonne staan we na een ritje van 59 km slechts met een 6-tal campers. De wind wiegt de MH weg en weer, en nog voor we goed en wel aan het middageten zitten, giet het water. We kunnen zelfs niet even op verkenning in de directe omgeving, laat staan met de fiets naar St. Tropez. Het is eens iets anders dan de zonnige Cote d'Azur.

Pampelonne 83350 16 Reacties / Waardering: 7.3

CP Parking les Tamaris ,Boulevard des Tamaris ,Camperplaats N 43.23900 E 6.66134 C

 60 8m 48-uur 01/01-31/12 +33 4 98 12 64 00

rustige plaats aan het prachtige strand van Pampelonne - St Tropez 6km

camper 12,- tot 25,-/24u[seizoensafhankelijk] incl. stroom[18x] - sani 0,- water 2,-/10min - *2011

Figio 31-5-2012 Waardering 8 Grote open parking op gravel, afgescheiden plaatsen. Strand vlakbij, ook mini-market met ruime keuze in ervoor liggend vakantiedomein.

Sanistation is ok, proper water met penningen. Prijs is mei 2011 al 12 euro, + 5 euro voor electriciteit.

Piet de Vriest: 14-11-2011 Waardering: 8

Oktober 2011: een mooi fietstochtje kan gemaakt worden naar St. Tropez

Hier enkele dagen doorgebracht begin oktober 2011. Er is een (koude) douche aan het mooie en vlakbij gelegen strand. De meeste plekken geschikt voor campers tot 8 meter. In voor- en naseizoen ook langere.

els veekemans: 10-11-2011 Waardering: 9

Volledig eens met mr Theo Maas. Het lijkt op een privé-strandje. In september was het weer ook fantastisch zoals in vorige jaren. We tellen af om in mei terug te gaan.

Theo Maas: 01-10-2011 Waardering: 9

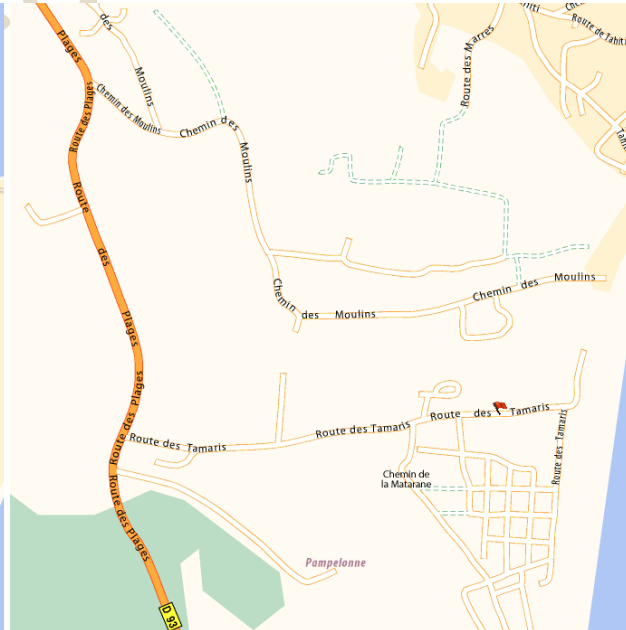
U staat hier op het duurste en mooiste stukje grond van Europa, gelegen aan het mooie Pampelonne strand, alwaar wel degelijk een watervoorziening en een sani-plek aanwezig is welke normaal werken. Dit jaar zijn er weer een aantal plaatsen extra van stroom voorzien en de plaatsen zijn met gravel verhard. Volgend jaar komen er extra plaatsen bij. Op de camperplaats kan men goed eten bij Evelyne.

marja: 27-08-2011 Waardering: 8

Aardige plek, dichtbij strand. In de baai liggen veel schepen voor anker. Sani-plek buiten gebruik, watervoorziening kapot. Op fietsafstand van San Tropez. Plek wordt dikwijls verward met Ramatouelle, vermoed ik. Hier 18 euro, daar minder dan de helft.

Roger Figó RUC

Maandag wordt het dan toch iets droger, en we rijden met de fiets naar St. Tropez. Het is maar zo'n 7 km, maar wel met enkele flinke hellingen. We voelen duidelijk het gebrek aan training. We vinden een "fietsenparking" aan de kade, vlakbij het SI (in verbouwing) en het beroemde terras van Sennequier.

Van bij de Tour du Portalet heb je een mooi uitzicht over de zee met in de verte Port Grimaud en Sainte-Maxime. Langs de kade waar Louis de Funes met zijn "gendarmes" liep liggen de peperdure jachten. Drijvende blinkende paleizen.

Op de kade hebben een aantal "kunstenaars" hun vaste "expositieruimte". Blijkbaar kunnen de "kunstwerken" wel tegen een stootje, want zelfs in de regen blijven ze daar hangen.

Capitale touristique internationale, devenu un mythe, St Tropez a contribué à la renommée de la Côte d'Azur.

A St Tropez tout y est célèbre et célébré :

- Les plages : Bouillabaisse, Caneliers, Salins, [Pampelonne](#)...on en compte une quarantaine sur la presqu'île.
- La place des Lices où, sous les platanes, ont lieu des parties de pétanques mêlant vedettes du show business et vedettes locales portant les fameuses sandales de cuir, les "Tropéziennes" et sirotant le Pastis à l'heure de l'apéritif.

St Tropez est devenu *St Trop* dès 1950, quand le monde artistique et intellectuel parisien, envoûté par le charme du petit port, descendait à St Trop pour l'été. S'y croisaient sur le port Sagan, Picasso, Prévert et beaucoup d'autres.

Le mythe s'est accentué avec l'arrivée de Brigitte Bardot dans les années 60, elle y est installée depuis plus de 20 ans.

Depuis St Tropez est devenu un des lieux préférés de séjour et détente du Tout-Paris mondain et de la Jet Set internationale.

La vie nocturne y est très animée, plusieurs fêtes privées ont lieu chaque soir dans les luxueuses villas du golfe où certains des invités arrivent en hélicoptère afin d'éviter les embouteillages.

L'été, aux terrasses de café, le sport préféré des visiteurs est de "*voir et d'être vu*". Sur le port, les gigantesques yachts trônent fièrement, rivalisant par leur taille, leur propreté, leur équipage et les superbes créatures qui s'y montrent...devant les passants curieux et fascinés qui déambulent sur les quais.

Si vous avez le choix, préférez les mois de Mai, Juin et Septembre pour apprécier St Tropez. Sans la foule, le vieux St Tropez se révélera avec ses petites ruelles charmantes et fleuries aux couleurs chaudes...

De bon matin, la place aux Herbes offre légumes, fruits et fleurs à côté du port de plaisance où demeurent quelques pêcheurs qui vendent leurs poissons sur le marché, non loin des célèbres brasseries "*Le Gorille*" et "*Sénéquier*".

Un marché provençal typique a lieu chaque mardi et samedi matin sur la Place des Lices. Les "*Bravades*" de St Tropez, processions religieuses et festives, sont très animées. Les premières débutent en Mai, la dernière a lieu le 15 Juin

Dinsdag gaat de reis verder naar St Cyr sur Mer, Les Lecques. Hier blijven we normaliter 2 nachten, want we willen vanuit Les Lecques een boottocht maken langs de beroemde Calanques.

We staan er op camping Les Baumelles. Die ligt in de wijk La Madrague, helemaal op het einde van het lange strand en de "strandpromenade".

Camping Les Baumelles

Tussen Les Lecques en La Madrague strekken zacht hellende gouden zandstranden zich uit langs een grote baai omzoomd door bosrijke heuvels en afgebakende paden die toegang verschaffen tot prachtige krekens ... In dit schitterende kader heet camping 'Les Baumelles', gelegen op vijftig meter van het strand, u welkom. Welke sport of activiteit u ook verkiest, u vindt er ongetwijfeld uw gading: zeilen, diepzeeduiken, surfen, vissen, tennis, paardrijden, Golf de Frégate, mountainbiken, boogschieten, kajakken op zee, ...

Cursussen zeilen, tennis (18 banen), golf (18 holes), petanque (erkende leraar). Waterpark: AQUALAND in Saint-Cyr-sur-Mer, het westernpark OK CORRAL in Cuges-les-Pins.

Wandelpaden waaronder het prachtige kustpad van Saint-Cyr-sur-Mer naar Bandol. U kunt er de geuren van de Provence opsnuiven terwijl u uitkijkt over de blauwe oceaan.

Minigolf, avondanimatie, de grote zondagmarkt, de Provençaalse markten van Saint-Cyr-sur-Mer en de naburige steden (Sanary, Le Beausset,

Camping Caravaning Les Baumelles ***
1, route de la Madrague - Les Lecques
83270 Saint-Cyr-sur-Mer - Var - PACA
tel. +33 (0)4 94 26 21 27
fax +33 (0)4 94 88 76 13

We komen toe op de middag met 139 km op de teller, en de receptie is gesloten. We rijden dan maar even terug naar een Casino in de buitenwijken van Les Lecques om onze voorraad water en andere dranken aan te vullen.

Nadien terug naar Les Baumelles. We installeren ons dichtbij de ingang, en wandelen langs de promenade naar de haven en het SI om de boot te boeken. Gezien het slechte weer zullen we moeten wachten tot woensdagmorgen om te zien of de boot kan varen.

Als we de woensdag teruggaan is het al een ander verhaal: de boot zit voor de "bootshow in Monaco"...en dus geen Calanques. Er is echter nog een andere maatschappij in La Ciotat, en vandaar kan het misschien wel.

Als we even later naar de firma in La Ciotat bellen blijkt dat inderdaad best mogelijk, als we tenminste om 14u30 aan de boot zijn. De afstand van Les Lecques naar La Ciotat is maar 13 km.

We haasten ons terug naar de camping, en gaan op zoek naar een staanplaats in La Ciotat. Het wordt Camping La Sauge, op 600 meter van het strand. Ze ligt op de hoek van de Av. Emile Bodin, en de Av. Fernand Gassion. Het is een eenvoudige 2-sterrencamping, en het is er verre van druk. Het is immers een typische zomercamping vooral gekend door de fransen, maar voor ons nu uitermate geschikt. Het is vandaaruit gewoon naar beneden lopen via de Av. Ernest Sublia tot aan het water, en daar rechts af helemaal tot aan de haven.

We betalen er 23,60 euro, stroom en warme douches inclusief. Er is zelfs een "loosplek", rudimentair, maar ik heb er intussen al slechtere gezien.

Reserveren doet de uitbater niet, maar zelfs in het seizoen is er "aucune problème...als het volstaat zet hij je MH toch gewoon even voor het huis..."

Camping La Sauge

Avenue Fernand Gassion, 13600 LA CIOTAT

Tel : 04 42 83 47 65

latitude, longitude : 43.1854500, 5.6074200

N: 43°11'11" ; O: 5°36'24"

Periode d'ouverture : Du 01/04/2012 Au 30/09/2012

Commentaar op "Zoover"

11-9-2009 warme douche voor 60 plaatsen(alle warm ls je vroeg genoeg bent).

Smerige wc. Veel Lawaai langs de straat en je ligt letterlijk op straat.

Alle NOOOOOOOOOIT meer.

Stadje leuk maar redelijk saai, alles vroeg gesloten(23uur)

Je kan wel goed eten aan de haven

19-8-2010 Deze camping wordt gerund door hele vriendelijke mensen en ligt vlak bij het strand en centrum van La Ciotat. Perfecte uitvalsbasis voor je vakantie. Er staan alleen maar Fransen op de camping en dat is prettig wanneer je niet tussen alleen maar hollanders wilt staan. Ligt misschien een beetje ongelukkig aan een weg maar overdag hoor je toch alleen de krekels en 's'avonds weinig last.

We zijn er ruimschoots op tijd aan de haven, en lopen het SI nog even binnen voor documentatie.

De boot zit goed vol, en er wordt nog een 2de ingelegd.

Er staat behoorlijk wat deining, en de bemanning deelt al snel zakjes uit...die gevuld achteraf als visservoer overboord gekieperd worden.

Het is een prachtige tocht, en we houden er zowaar een kleurtje aan over. Met dank aan de zonnecrème...wie vergeten had te smeren zag er na een paar uur "kreeftachtig rood" uit. We besluiten de mooie namiddag met een "menu Gourmet" in een restaurantje aan de promenade. L'Indiana aan de Allée Lumière (een hoek van de Av. F. Roosevelt, bij het monument Lunière). Een aanrader....

La Ciotat is een badplaats in het [Franse](#) departement [Bouches-du-Rhône](#) (regio [Provence-Alpes-Côte d'Azur](#)) en telt 34.271 inwoners (2008). De plaats maakt deel uit van het arrondissement [Marseille](#). Voorheen kende de plaats wat industriële activiteit in de vorm van een grote scheepswerf, maar inmiddels is die gesloten en vormt het toerisme de grootste bron van inkomsten. La Ciotat geniet bekendheid door de vele [calanques](#) die er in de omgeving te vinden zijn, waarvan de calanque "Bec d'Aigle" de meest indrukwekkende is.

La Ciotat speelt een belangrijke rol in de oergeschiedenis van de film: De [gebroeders Lumiere](#) beschikken er over een vakantiehuis, en openen er later een van de eerste bioscopen. Het [station](#) is het onderwerp van een van de [eerste films](#) die ooit uitgebracht is. Er vindt in La Ciotat nog steeds een jaarlijks filmfestival plaats.

Le Citharista

www.visite-calanques.fr *Visite des Calanques en bateau au départ de La Ciotat*

Découvrez les Calanques de Marseille, Cassis et La Ciotat par Bateau.

*Une Balade inoubliable avec des points de vue exceptionnels
et des commentaires de guides passionnés et connaisseur*

VOUS ETES ICI : ACCUEIL / LES CIRCUITS / N°4 : SORMIOU

Circuit N°4 : Sormiou

Le Circuit SORMIOU, notre **circuit phare**, vous permet de visiter la totalité de nos calanques entre La Ciotat, Cassis et Marseille en 2H30 de promenade au cœur du massif des calanques.

Infos CIRCUIT **28€**

Durée **2h30** Distance **46 kms**

Horaires CIRCUIT

Période	Départ	Vision
Mai	10h30 & 15h00	

Calanque (of calanche zoals ze in het Corsicaans heten) is een geografische vorm in de vorm van een diepe vallei met steile hellingen en deels ondergedompeld in de zee.

De bekendste voorbeelden van deze formaties kunnen worden gevonden in het *Massif des Calanques* in de [Bouches-du-Rhône](#) *departement 13* in [Frankrijk](#). Deze formatie strekt zich uit over 20 km lengte en 4 km breed langs de kust tussen [Marseille](#) en [Cassis](#), en bereiken hun hoogtepunt in de [Marseilleveyre](#) (432 m) en [Mont Puget](#) (565 m)..

Het Massif des Calanques bestaat uit een zeer hard en **stralend wit kalkgesteente**. Door de ruige schoonheid is de plek zeer in trek bij natuurliefhebbers. Het massief dankt zijn oorspronkelijke karakter en bijzondere charme aan de diepe en nauwe inhammen, de beroemde krekens of calanques, een majestueus samenspel van zee, lucht en rotsen.

Het Massif des Calanques, met de Mont Puget (565 meter) als hoogste punt, strekt zich tussen Marseille en Cassis uit over een gebied van ongeveer 20 kilometer. Sommige calanques zijn gemakkelijk bereikbaar, andere zijn enkele via steile, gevaarlijke paden toegankelijk. Dit ongerept natuurgebied is niet zonder risico's (brand, omvallende bomen, steile paden,...).

De mooiste calanques zijn deze van En-Vau, Morgiou, Sugiton, Port Pin en Sormiou. De **Calanque d-En-Vau** is de bekendste en meest schilderachtige.

Omdat het kalkgesteente poreus is en vol scheuren zit en er bovendien weinig neerslag valt, stromen hier geen beekjes en is het er tamelijk dor. Door de invloed van de zee op de temperatuur, de weerkaatsing van de zon op de hoge kale wand-en en de tegen de mistral beschutte ligging, ontstond er op

de zuidelijke helling van het massief een uitzonderlijk warm **microklimaat**. Op de zuidelijke helling van het massief kan het in de winter soms bijna 10 graden warmer zijn dan aan de noordzijde. Het zachte klimaat maakt het mogelijk pootje te baden en te genieten van de zon , terwijl Marseille –op een steenworp van de Calanques- bibbert door de hevige rukwinden van de mistral. Zeer zeldzame, typisch tropische planten-soorten hebben zich hier tijdens de ijstijden van het quartair kunnen handhaven, waardoor er nu bloemen en planten groeien die wetenschappelijk van groot belang zijn. Paradoxaal genoeg groeit deze vegetatie juist in een omgeving die bedreigd wordt door droogte, houtkap, grazende kuddes en de steeds terugkerende bosbranden. Vanaf de brand die op last van Julius Caesar in 49 v.C. werd aangestoken tot en met de ramp van 21 augustus 1990, heeft het bos van het Massif des Calanques het zwaar te verduren gehad. Voor een aantal ecosystemen is het helaas te laat.

De calanques zijn zowel vanuit Marseille, La Ciotat als Cassis per boot te bezoeken. Er zijn verschillende mogelijkheden. Zo kan men o.a. kiezen uit het aantal calanques dat men wil bezoeken. Bezoek zeker de Calanques d'En-Vau, de Morgiou en de Sugiton. Deze worden algemeen beschouwd als de mooiste. Ook de Calanques de Port-Pin, de Port-Miou en de Sormiou zijn een boottochtje waard. De duur van de boottochten schommelt tussen 45 minuten en anderhalf uur. Er zijn ook excursies mogelijk met boten met doorkijkbodemp. Meer info vindt u op de website van [Calanques de Cassis](#).

De Calanque d'**En-Vau** is een bijzonder steile en duizelingwekkende calanque en de meest schilderachtige en bekendste. Zijn loodrechte wanden en smaragdgroene water zijn sprookjesachtig. Deze calanque is omsloten door een dennenbos waarboven een rots, genaamd de 'Vinger van God', uitsteekt. Bij mooi weer ligt het strandje vol met zonnekloppers.

De Calanque de **Morgiou** is een ruige en desolate omgeving met piepkleine kreekjes waarin het heerlijk zwemmen is.

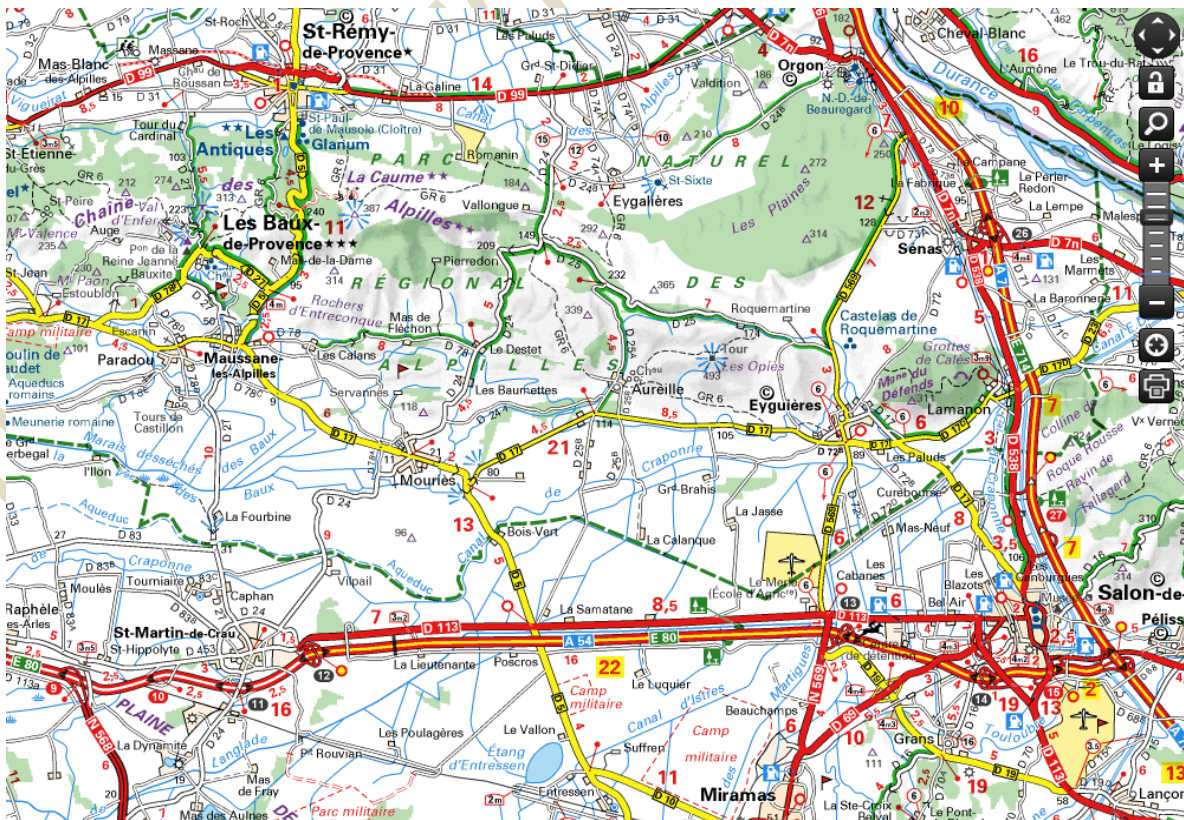
De Calanque de **Sugiton** is een zeer kleine calanque met prachtig blauwgroen water die zeer beschermt ligt door de hoge rotswanden. Deze calanque is populair bij de natuuristen.

De Calanque de **Port-Pin** is een tamelijk uitgestrekte calanque met minder steile hellingen en een mooi strandje met pijnbomen. Hier is het ideaal om te zwemmen met het ganse gezin.

De Calanque de **Port-Miou** is de langste calanque van de Provence. In de voormalige steengroeve werd lange tijd een witte en harde steensoort gewonnen. Deze werd o.a. gebruikt bij de aanleg van de Tunnel du Rove, van sommige kaden aan het Suezkanaal, van diverse poorten van het Campo Santo in Genua en het standbeeld van Calendal dat vlakbij de haven van Cassis is opgetrokken. De haven was geliefd bij de Romeinen en kreeg de naam Portus Melius.

De Calanque de **Sormiou** is één van de grotere calanques en één van de weinige waar bebouwing aanwezig is.

Donderdag begint in feite de terugreis: we gaan terug in noordelijke richting.

Via de A50 gaan we richting Aix-en-Provence. Josefien is koppig, en ik even onachtzaam, en voor we het weten zitten we bijna in het centrum van Marseille. Het kost enkele tientallen kms om terug op het juiste

spoor te zitten, de A52, en daarna de A8 / E80. Tot de afrit 28 (Coudoux). Van daar gaat het verder met de D10, zo kunnen we nog even langs het "Etang de Berre" rijden om een laatste glimp op te vangen van de "Méditerranée" (waarom denk ik ineens aan Toon Hermans zaliger ? ?)

Van in Miramas laten we definitief de zee achter ons. Via de D10 en later de D5 gaat het richting St Rémy de provence, naar Les Baux.

Les Baux is bekend om zijn ligging in de Alpilles waar de heren van Baux een burcht, Château des Baux, bouwden bovenop een kale kalkrots, 900 meter lang en 200 meter breed, van waaruit zij een tachtigtal dorpen controleerden, en die nadien ook verschillende andere titels voerden. Sommigen werden prins van Oranje of burggraaf van Marseille.

Bauxiet

In 1822 ontdekte de Franse geoloog Pierre Berthier in Les Baux dat in een mineraal ter plaatse aluminium voorkomt. Tot dan dacht men dat de rode kleur ervan duidde op het aanwezigheid van ijzer. Berthier noemde het mineraal naar de vindplaats terre d'alumine des Baux. Het is het bekende bauxiet.

Nu is Les Baux, gelegen in het departement Bouches-du-Rhône, een klein, half vervallen bergdorp, gedomineerd door een machtige burcht, maar in de middeleeuwen was het een onafhankelijke, zelfbewuste stad, die zelfs koningen trotseerde. De grondslag daarvoor werd gelegd door de graven van Les Baux, een belangrijk

Provençaals adellijk geslacht. In de 10de eeuw kozen zij de 900 m lange en 200 m brede steile rotspunt, Les Baux genaamd, als hoofdresidentie. Het Franse 'bau', Provençaals 'baou', dat in het zuiden ook in andere plaatsnamen voorkomt, betekent een steile, overhangende rotspunt, in dit geval van de Alpilles. Daarmee begon de geschiedenis van de rots, die ten tijde van de Kelten, en zelfs gedurende de nieuwe steentijd al bewoond was. Dat betekende oorlogen, maar ook welvaart. Reeds in het begin van de 12de eeuw werd de plaats in een meer dan honderd jaar durende oorlog tegen de Catalaanse graaf van Barcelona verwickeld. Geschilpunt was de Provence, die de laatste mannelijke nakomeling van het geslacht, Gilbert, graaf van de Provence, aan zijn met de graaf van Barcelona gehuwde dochter had nagelaten. Een met Raymond des Baux gehuwde dochter had geen erfenis ontvangen. Ondanks deze oorlog beleefde de plaats in de 12de en 13de eeuw een economische en culturele bloeitijd. Troubadours bezongen de schoonheid van de jonkvrouwen en de plaats bereikte het forse aantal van 4000 inwoners. Guillaume des Baux, onder wie de Provence definitief voor de familie verloren ging, werd schadeloos gesteld met de titel Koning van Arles. In 1399 viel Les Baux op zijn beurt, samen met de 'Terres Baussenques', de andere landerijen en bijna 80 burchten van de graven van Les Baux, aan de Provence. De laatste graaf des Baux, die zich als roofridder, struikrover en afperser misdragen had, werd met schande overloden weggejaagd. In 1481 kwam de stad met de Provence aan Frankrijk. Door haar verzet daartegen werd de burcht geslecht en werd de plaats tot een kleine baronie ge-degradeerd. Reeds vijftig jaar later begon een nieuwe bloeiperiode onder connétable A. de Montmorency: de burcht werd weer opgetrokken, kerken werden gebouwd en mooie stadspaleizen en woonhuizen in renaissance- en Frans-classicistische stijl neergezet. Aan die nieuwe bloeitijd kwam in 1631 een eind toen de stad aan de zijde van Gaston van Orléans tegen Richelieu vocht. Het kasteel werd definitief vernietigd, en de inwoners begonnen de stad te verlaten. Pas het 20ste-eeuwse vreemdelingenverkeer betekende een heropleving van de stad. Een andere inkomstenbron vormden de steengroeven in de omgeving. Daar wordt niet zoals eertijds kalksteen gewonnen, maar bauxiet, de grondstof voor aluminium. Het werd naar Les Baux-de-Provence genoemd.

Burcht

Van het eertijds grote complex zijn de Tour Sarrazine, de Chapelle Sainte-Catherine, de donjon en de Tour Paravelle in vervallen staat overgebleven. De tegen de westmuur van de donjon gelegen woonvleugel, de hoofdvlleugel tussen de donjon en de Catherinakapel alsmede de versterkte muur met kantelen tussen de donjon en de Tour Sarrazine zijn nagenoeg geheel verdwenen. Slechts één travee met laatgotisch kruisribgewelf resteert van de oorspronkelijke romaanse, in de 16de eeuw ingrijpend gerestaureerde slotkapel Sainte-Catherine. De massieve, vierkante donjon uit de 13de eeuw is het minst beschadigd. Aan twee kanten valt deze samen met de uiteinden van de rots. Hij heeft een in de rots uitgehouwen waterreservoir. Oorspronkelijk was deze voor zijn soort tamelijk brede toren door twee scheiwanden in drie traveeën verdeeld en aan de steile, ontoegankelijke oostzijde van brede vensters voorzien. In de onderste zaal is nog de aanzet van een ribgewelf te zien. Op de rots die de toren draagt staat een basreliëf met drie levensgrote figuren, de drie Maria's of Trémaïé. Bezienswaardig is eveneens de grote duiventil aan de noordwestzijde van de burcht.

Saint-Vincent, sedert 1481 parochiekerk

Dit oorspronkelijk twee traveeën diepe, tweebeukige romaanse gebouw uit de tweede helft van de 12de eeuw is aan de zuidkant ten dele in de rotsen uitgehouwen en werd in de 16de eeuw aan de noordkant met gotische kapellen vergroot. Doordat de kapellen onderling zijn verbonden lijken ze op een zijschip. Eveneens 16de-eeuws zijn de galerijen alsmede de 'dodenlantaarn': een slank, overkoepeld torentje met vier vensters. In de 17de eeuw werd een travee aan het gebouw toegevoegd. Het glasvenster in de koorafsluiting, een schenking van de vorst van Monaco wiens zoon de titel Marquis des Baux draagt, is van M. Ingrand. Opmerkelijk zijn voorts het wijwatervat uit 1586, de preromaanse doopvont in de tweede kapel en de derde

kapel van de wijnbouwers en schapenscheerders, herkenbaar aan de kraagstenen met wingerdbladeren en schapenscharen.

Chapelle des Pénitents Blancs

Eenvoudig gebouw met weelderig barok portaal uit het midden van de 17de eeuw. Bij een restauratie in 1974 werd de kapel door Y. Brayer van fresco's voorzien.

Chapelle Saint-Blaise

Van deze romaanse kapel staan alleen de buitenmuren en het rondbogige westportaal nog overeind.

Musea

Musée d' Art Moderne, Hôtel de Manville; Rue du Château. Achter de mooie renaissancefaçade uit 1572 worden ieder jaar in samenwerking met de directie der Musées de France of met het Centre Pompidou kunstwerken van grote, eigentijdse schilders tentoongesteld.

Musée d' Archéologie Régionale bevindt zich in het Hôtel des Porcelet, een charmant huis uit 1569. Op de gewelven van de begane grond zijn 17de-eeuwse fresco's aangebracht.

Musée Lapidaire et d' Archéologie, in de elegante Manoir de la Tour de Brau, 14de/15de eeuw. In de mooie grote zaal met gotische spitsbooggewelven worden vooral restanten van de burcht getoond; op de archeologische afdeling zijn o.a. een reconstructie van voorchristelijke urnengraven alsmede grafgraven uit de 2de en 1ste eeuw v.C. te zien.

Het interessantste museum is het dorp zelf, met zijn vele, ten dele in de rotsen uitgehouwen huizen uit de 15de, 16de en 17de eeuw, de oude stadspoort Porte Eyguière met de weergang op het bovenste niveau, het grote met stenen platen beklede waterverzamelpunt, het reusachtige in de rotsen uitgehouwen reservoir; de restanten van een oude windmolen en het slechts ten dele bewaard gebleven burchtkerkhof met rotsgraven.

Omgeving

Carrières. Talrijke, ten dele niet meer als zodanig maar als wijnkelders gebruikte steengroeven.

Cathédrale d'Images. Een serie enorme, 10-12 m hoge onderaardse zalen, die als coulissen voor een uniek 'son et lumière' dienen. Met behulp van 30 projectoren wordt hier volgens een idee van A. Plécy het Image Totale geschapen, een voorstelling die de grenzen van het medium overschrijdt en waarbij de toeschouwer intensief wordt betrokken.

Grottes des Fées. Meer dan 200 m lange onderaardse gang door een grot, waarin menselijke beenderen en werktuigen uit de prehistorie werden gevonden.

Overnachten in Les Baux voor Motorhomers...

Wij hebben het in de SI nagevraagd of er overnachtingsmogelijkheden waren.

Volgens de jongedame aan de balie wordt het overnachten *gedoogd* tussen 19 uur en 9 uur, op de parking van "Carrières de Lumière" en langs de D27. Bovendien is het mogelijk te overnachten op de parking van de "Caves de Sarragan", Route de Maillane. De wijnkelder is weliswaar gesloten, maar de parking is er nog.

Wij zijn daar eerst al eens gaan kijken direct na onze aankomst in Les Baux. Het is een schitterend uitzicht op Les Baux... maar je staat er wel helemaal alleen, op een enkele toerist na die even met de wagen tot daar komt voor wat mooie foto's. Het viel trouwens op dat er geen enkel MH'er in de omgeving van het dorp stond voor overnachting. Wij zijn dan terug gereden, een 5-tal km naar Maussane les Alpilles. Daar is op de hoek van de Route de St. Rémy een mooi onderhouden 4-sterrencamping municipale met proper sanitair, "Les Romarins" (www.maussane.com). Open van maart tot oktober, 50 meter van het gemeentelijk zwembad (gratis toegang, ook gratis wifi). Wij betaalden eind mei 2012 voor 1 nacht 21,10 euro incl. elektriciteit. In totaal rijden we vandaag 175 km.

Vandaag gaat het verder naar het noorden. Ik wou wel naar de Abdij van Sénanque, maar in de Groene Gids staat dat de abdij enkel toegankelijk is mits voorafgaandelijke aanvraag, min. 3 dagen vooraf. Ook le village des Bories stond op het programma, maar we schrappen ze dan maar allebei, en gaan in de plaats daarvan Glanum bezoeken, en daarna wat meer tijd doorbrengen in de Fontaine de Vaucluse.

Geschiedenis van Glanum

Stichting door de Kelten

Glanum is in de zesde eeuw voor Christus gesticht door de Gallische Kelten, en dankt haar ontstaan aan een heilige bron in een goed verdedigbare vallei. De Kelten bouwden eerst hun oppidum (vesting) op de naastgelegen Mont Gaussier (307 m.), maar daalden later naar de vallei af. De bron was gewijd aan de lokale god Glanis en drie moedergodinnen die later door de Romeinen Matres Glanicae werden genoemd.

Griekse invloed

Na de stichting van Massilia (Marseille) door de Grieken kwam Glanum onder de invloed van Griekse handelaren, die de Rhône opvoeren. Er werden munten geslagen met Griekse opschriften (ΓΛΑΝΙΚΩΝ, "van de Glanumers"), het Griekse alfabet werd overgenomen om het lokale Keltische dialect te schrijven, en de Griekse bouwstijl kwam in zwang: een trapezium-vormige agora, een bouleuterion (raadszaal) en een theater werden aangelegd. De ingang van de vallei werd met een imposante poort afgesloten.

Uit deze tijd dateren ook de eerste aangetroffen opschriften: grafschriften, de eerder genoemde munten, en inscripties van een mysterieuze cultus, de Boomdragers (δενδροφοροι Γλανικοί/dendrofori Glanici), die tot in de Romeinse tijd beleden werd.

De Romeinse tijd

Na de Romeinse verovering van de huidige Provence werd Glanum grondig gerenoveerd. De bron werd toegewijd aan de godin Valetudo, die werd vereerd omwille van een goede gezondheid. Het was een druk bezocht pelgrimsoord. De oude agora maakte in twee fases plaats voor een grandioos forum, en het hierdoor overbodig geworden bouleuterion maakte plaats voor twee tempels die gewijd waren aan de twee Prinsen der Jeugd (Gaius en Lucius Caesar, kleinzoons van keizer Augustus). Er werden grote publieke werken verricht; naast de genoemde tempels en het vergrote Forum ook thermen, tempels, een triomfboog en zelfs een grote stuwdam ten westen van de stad voor de watervoorziening van alle steden in de omgeving. De drainage van het stadsgebied, die voorheen in regenachtige tijden voor grote problemen zorgde, werd geregeld door een ingenieus rioleringsstelsel onder de geplaveide hoofdstraat.

Verval van Glanum en stichting van Saint-Rémy

Het lijkt erop dat Glanum, dat een paar mijl van de grote weg tussen Italië en Spanje verwijderd lag, het vooral moest hebben van de broncultus: voor de handel lag het onhandig uit de route. In de derde eeuw na Christus ging het met de cultus bergafwaarts, en nadat de Alemannen de stad in 260 hadden verwoest, trokken de bewoners grotendeels weg uit het gebied; alleen rond de bron werden een paar nieuwe, kleine huizen gebouwd. Een paar kilometer verder naar het noorden werd een nieuwe stad gesticht, waarbij de vervallen gebouwen van Glanum dienden als bron voor bouwmaterialen. Deze stad viel in de Middeleeuwen onder de bescherming van de abdij van Saint-Rémi in Reims, en kreeg vandaar de naam Saint-Rémy-de-Provence. Doordat het rioleringsstelsel niet meer onderhouden werd, raakte wat overbleef van Glanum al snel bedolven onder lagen sediment die in regenachtige tijden van de bergen af stroomden. Alleen twee monumenten, die bekend stonden als Les Antiques, gaven aan waar de stad ooit lag. Deze twee monumenten, een grafmonument en wat over was van de triomfboog, waren alom bekend, werden gerespecteerd en ook onderhouden: in de achttiende eeuw werd op de afgesleten triomfboog een dakpanbekleding aangebracht om verdere verwerking te voorkomen. Deze dakpannen geven de triomfboog zijn karakteristieke "hangende schouders"-aanblik.

In de vallei groeiden ondertussen uitgebreide olijfbomenplantages waar incidenteel munten of architectuurfragmenten werden gevonden. Vincent van Gogh, die van 1889-1890 in de op een steenworp afstand gelegen psychiatrische inrichting Saint-Paul-de-Mausole werd verpleegd, heeft diverse schilderijen van de boomgaard gemaakt in de vallei waar ooit Glanum lag (zie ook het schilderij Mountains at St.Rémy bij The Web Museum).

Opgravingen

In de twintigste eeuw groeide het bewustzijn, gestaafd door de talrijke bodemvondsten, dat hier een belangrijke archeologische vindplaats lag. Onder leiding van achtereenvolgens Jules Formigé, Pierre de Brun en Henri Rolland, hebben sinds 1921 omvangrijke opgravingen plaatsgevonden, die een waarachtig mini-Pompeii hebben blootgelegd. Samen met de opgravingen van het ook in de Provence gelegen Vaison-la-Romaine zijn het de belangrijkste Romeinse opgravingen in Frankrijk, en een van de voornaamste buiten Italië.

Structuur van de opgravingen: drie wijken en Les Antiques

De huidige stand van de site (die naar men denkt tot nu toe slechts $\pm 15\%$ van de oorspronkelijke stad omvat) laat vier "wijken" zien: de heiligdommen in de nauwe vallei, het openbare centrum, een woonwijk, en Les Antiques. De site ziet er enigszins complex uit, aangezien de Griekse en Romeinse bouwfases, die elkaar oorspronkelijk opvolgden, door elkaar heen zijn blootgelegd, maar behalve bij het forum leidt dit nergens tot onoverzichtelijkheid.

De heiligdommen

Het nauwe gedeelte in de hogere vallei bevat voornamelijk tempels en heiligdommen, waaronder de heilige bron van Glanis die de stad zijn bestaansrecht verleende. Recht tegenover de heilige bron stijgt een brede trap steil op tegen de hoge rotsen; deze leidt naar de grot waarin de Matres Glanicae werden vereerd.

Andere heiligdommen in deze wijk zijn die van Hercules, een onder de Kelten populaire halfgod, en van Valetudo (Gezondheid). Deze laatste tempel, opgericht door Augustus' generaal en schoonzoon Marcus Agrippa, diende tevens als apotheek. Het opschrift is bewaard gebleven:

[VALE]TUDINI · M · AGRIPPA (Aan de Gezondheid (gewijd) door Marcus Agrippa)

Naast tempels omvat dit gedeelte van de stad, het hoogste en nauwste stuk, ook een wijnstokerij en diverse kleine, eenkamerige huisjes die steil tegen de rotsen werden opgestapeld. De wijk wordt van de rest gescheiden door de resten van een muur met stadspoort, die de pas afsloot.

Het centrum

Het centrum van de stad wordt gedomineerd door grote openbare gebouwen: twee tempels die aan de keizercultus waren gewijd (en meer specifiek aan de eerdergenoemde Prinsen der Jeugd), het forum en het theater. Van de tempels en het theater is niet al te veel meer over; tegenwoordig is op een van beide tempels een hoekstuk met behulp van authentieke materialen en werkwijzen gereconstrueerd.

Van het forum is meer bewaard gebleven: van de porticussen die het plein omzoomden de grondvesten, en van de basilica/curia de kelderverdieping die, omdat het terrein hier sterk afhelde, bovengronds is gebouwd. De basilica, waar het bestuur vergaderde, en de curia, waar recht werd gesproken, vormden het hart van het openbaar bestuur.

De woonwijk

Ten noorden van het centrum, waar de vlakte aanzienlijk breder wordt, zijn een viertal villa's, wat kleinere huizen, en de thermen opgegraven. Deze laatste omvatten ook een sportveld en een buitenbad.

Grafmonument van de familie Iulii - Les Antiques

Aan de rand van de oude stad, maar tegenwoordig door de interdepartementale weg naar Les Baux de Provence van de rest van de site gescheiden, staan de enige twee bouwwerken die altijd bovengronds en min of meer intact zijn gebleven: het grafmonument van de familie Iulii, en de triomfboog.

De restauratie van beide monumenten werd heel succesvol beëindigd in 2008.

Het grafmonument is uitzonderlijk mooi bewaard gebleven, en bestaat uit drie verdiepingen: twee vierkante lagen met een tholos (ronde tempel) bovenop. Het opschrift luidt:

SEX · L · M · IVLIEI · C · F · PARENTIBVS · SVEIS

(Sextus, Lucius en Marcus Iulius, zoons van Gaius, aan hun ouders)

De onderste verdieping van het monument bevat reliëfs die mythologische taferelen voorstellen, waarin meermalen sprake is van een gevallen strijder, en de tholos bevat (kopieën van) beelden van twee mannen. Men denkt dat, behalve aan de ouders van de drie broers Iulius, het monument ook gewijd is aan een gestorven oudere broer.

De triomfboog, tenslotte, markeerde vroeger de rand van de stad, en bevat reliëfs van gevangengenomen Gallische krijgers.

Glanum

Glanum (Γλανόν), aanvankelijk ligurisch-keltische, vervolgens hellenistische, later gallo-romeinse stad ten noordoosten van Massilia (Marseille), ruim 1 km ten zuiden van het huidige Saint-Rémy-de-Provence. Tot 1921 waren de enige bekende overblijfselen van G. de z.g. 'Antiques', twee vrij goed bewaarde monumenten uit de tijd van Augustus: een triomfboog (40-20 vC?) ter herinnering aan Caesars onderwerping van Gallië en een cenotaaf ter ere van Augustus' jonggestorven kleinzonen Gaius en Lucius Iulius Caesar.

De opgravingen sinds 1921 hebben talrijke interessante resten van de opeenvolgende nederzettingen aan het licht gebracht. De oudste, een cultusplaats waar de Salluvii een brongod vereerden, kwam reeds in de 6e eeuw vC in contact met de griekse kolonie Massilia, die er op het eind van de 3e eeuw vC een kleine griekse stad stichtte, waaraan onder meer resten van een agora en van typische hellenistische woningbouw herinneren. Deze stad werd ca. 102 vC verwoest (door de Teutonen?), maar niet lang daarna herbouwd en uitgebreid door romeinse kooplieden, die zich in de 1e eeuw vC in groten getale in de Provence neerlieten.

Uit de keizertijd, toen G. drie eeuwen lang grote welvaart kende, dateren resten van een aquaduct, van tempels, thermen, een basilica en een theater. In de tweede helft van de 3e eeuw nC door germaanse horden verwoest, werd de stad op het einde van de 5e eeuw geheel verlaten.

Het is al een stukje de middag voorbij als we terug op de parking komen. Glanum is toch wel groter dan verwacht. De leuke babbels met een koppel vlamingen heeft ook al voor enige vertraging gezorgd. We eten hier nog voor we verderrijden. Vanuit Glanum is het slechts enkele kilometers tot St. Rémy. Daar gaat de weg oostwaarts, de D99 naar Cavaillon. Josefien krijgt weer een “kuur”, en stuurt ons door een aantal smalle straatjes buitenkant Cavaillon. Maar we raken op de D938, en later de D25. Gelukkig staan er in sommige gidsen coördinaten...

We vinden de grote MH-parking heel makkelijk, en betalen 3,5 euro voor het binnenrijden...of je 1, of 2, of 3 nachten blijft, maakt niet uit. Op je “parkingticket” staat geen “aankomstdatum”....We reden zo’n 50 km. We zetten ons vooraan, waar de plaatsen van langer zijn, en trekken daarna naar het dorp en de bron voor een eerste verkenning.

Zaterdag is het weeral een warme stralende dag, en we gaan eens kijken bij de papiermolen, de “nagemaakte” grot en tot slot het museum van de Santons.

De papiermolen valt een beetje tegen, het is zaterdag, en er is geen demonstratie met de oude machines. Het blijft natuurlijk een antiek en authentiek stukje geschiedenis.

In de “Monde Souterrain” mag je mee met de rondleiding mits 6 euro/pp.

Het kan niet tippen aan een echte grot, maar je krijgt er wel een duidelijk zicht over wat en hoe de Fontaine de Vaucluse werkt. Er is tevens een tentoonstelling van opmerkelijke stalagmieten en stalagtieten. Allemaal kleine exemplaren, die indertijd (toen een grot nog mocht “geplunderd” worden) meegebracht werden van de ondergrondse “expedities”.

Het “Ecomusee du Santon” kost 5 euro, en bezit een zeer mooie collectie oude en nieuwere stukken. Meestal gaat het om unieke stukken kunstige huisvlijt. Prachtig.

Fontaine-de-Vaucluse is te vinden tussen Carpentras en Cavaillon

Als je plannen hebt voor een dagje **Fontaine**, neem dan een doordeweekse dag. Het blijkt ook een geliefd oord te zijn voor de Fransen uit de verre omgeving.
de papiermolens.

We dalen een brede trap af en komen in een soort boekwinkel. Maar geen gewone. Nee hier draait alles om papier. Geen romans, geen ander soort bestsellers, nee: alle mogelijke soorten papier. Hier kan je op een fraai stuk papier een bericht laten kalligraferen, door een beroeps natuurlijk. Mooi postpapier, kaarten, kalenders, enfin.

aan het eind van de zaal is een trap. Die leidt naar de papierfabriek. Ook dat is vrij toegankelijk. Hier kan je zien hoe sinds de 18e eeuw het papier gemaakt werd. Nu maken zij het hier nog steeds op dezelfde manier. Van vodden tot prachtig papier.

Een belangrijk onderdeel van de fabricage is de watermolen. Maar eerst komen we bij de mannen die alles handmatig bewerken. Zelfs bloemen worden in de ruwe vellen papier verwerkt. Het wordt dan vrij dik papier. Maar als pseudo-techneut heb ik toch de meeste belangstelling voor het geweld dat na het aandrijven van de watermolen plaatsvindt. Daarvoor ga ik een stukje verderop naar de "hamerzaal". De molen drijft een as aan waar verschillende hamers aan vast zitten. Een zo'n hamer weegt 75 kg. Die hamers komen telkenmale neer in een granieten bak waar ongeveer 15 kg. lompen en water zitten. Iedere bak krijgt dreunen van drie hamers en zodoende worden de totten tot pulp verwerkt. Dit proces duurt 24 tot 36 uur. Het is allemaal buitengewoon boeiend.

Op het dakterras van de galerie Vallis Clausa. Van hier af is het voor geoeffende wandelaars een kleine 10 minuten lopen naar de mysterieuze bron. De bron waar eigenlijk alles om draait.

De minder snelle loper zal een half uurtje nodig hebben om het langzaam hellende pad het eind van het komdal te overbruggen. Maar onderweg zijn er voldoende muurtje en bankjes om eens uit te puffen. Bovendien is de wandeling langs de woest stromende Sorgue een soort hemel op aarde, zoals ik tijdens de klim in menige taal heb mogen horen. Het is ook werkelijk heel mooi hier. Ook het kasteel uit de tiende eeuw blijft in de hoogte steeds zichtbaar. Het was ooit van een bisschop, maar nu is het een ruïne. Met een voetpad te bereiken. Maar dat zal voor de betere wandelaar zijn.

Dus vervolgen wij ons pad naar de vreemde bron. Het laatste stukje gaat wat heftiger omhoog en opeens sta je voor het raadselachtige wonder. Twintig meter terug zag je de rivier nog woest stromen en hier zie je een piete peuterig grotje met stilstaand water. Moet dat ding die watermassa veroorzaken?

Het is zeer ongeloofwaardig en toch moeten we het aannemen. Nu treffen we een toestand aan, waarbij weinig water aanwezig is.

Vergelijken we de foto hiernaast met die foto die helemaal bovenaan deze pagina staat. Let dan op de witte streep, bijna horizontaal, boven aan de foto hiernaast. Bekijk nog eens de foto boven en zie dat de witte streep bijna het water raakt.

De bovenstaande foto is genomen in een periode dat er veel water werd aangevoerd van... Ja... waarvan???

Dat is nu het mysteriën waar vele geleerden zich al jarenlang mee bezig houden. Deze bron is de voeding van de rivier de Sorgue. Die rivier heeft zoveel stroming dat er vele watermolens door aangedreven kunnen worden.

De oorsprong van het mysterie

Het vermoeden bestaat dat bijna de hele Vaucluse, ondergronds, al zijn water naar dit ene punt laat gaan. Hoe diep is die grot dan wel niet? Vanaf 1878 zijn 16 pogingen gedaan om dat uit te vissen:

In 1878 dook ene Ottonelli in een duikerpak en wist tot op een fabelachtige diepte van 23 meter te komen.

In 1955 wist de bekende Cousteau een diepte te halen van 74 meter.

In 1985 ging een onbemand vaartuig of duiktuig, tot maar liefst 308 meter. Het zou op een zandachtige bodem terecht gekomen zijn. Maar dan nog is niet met zekerheid vastgesteld waar al dat water vandaan komt.

En nu komt het: de bron levert tussen de 8 en 150 kubieke meter per seconde!!! En die opbrengst is totaal niet in overeenstemming met de weersomstandigheden.

Overnachten in Fontaine:

Fontaine-de-Vaucluse

langs de D 25, Avenue Robert Garcin

€3 te betalen bij het verlaten van de parking

Voorzieningen inbegrepen

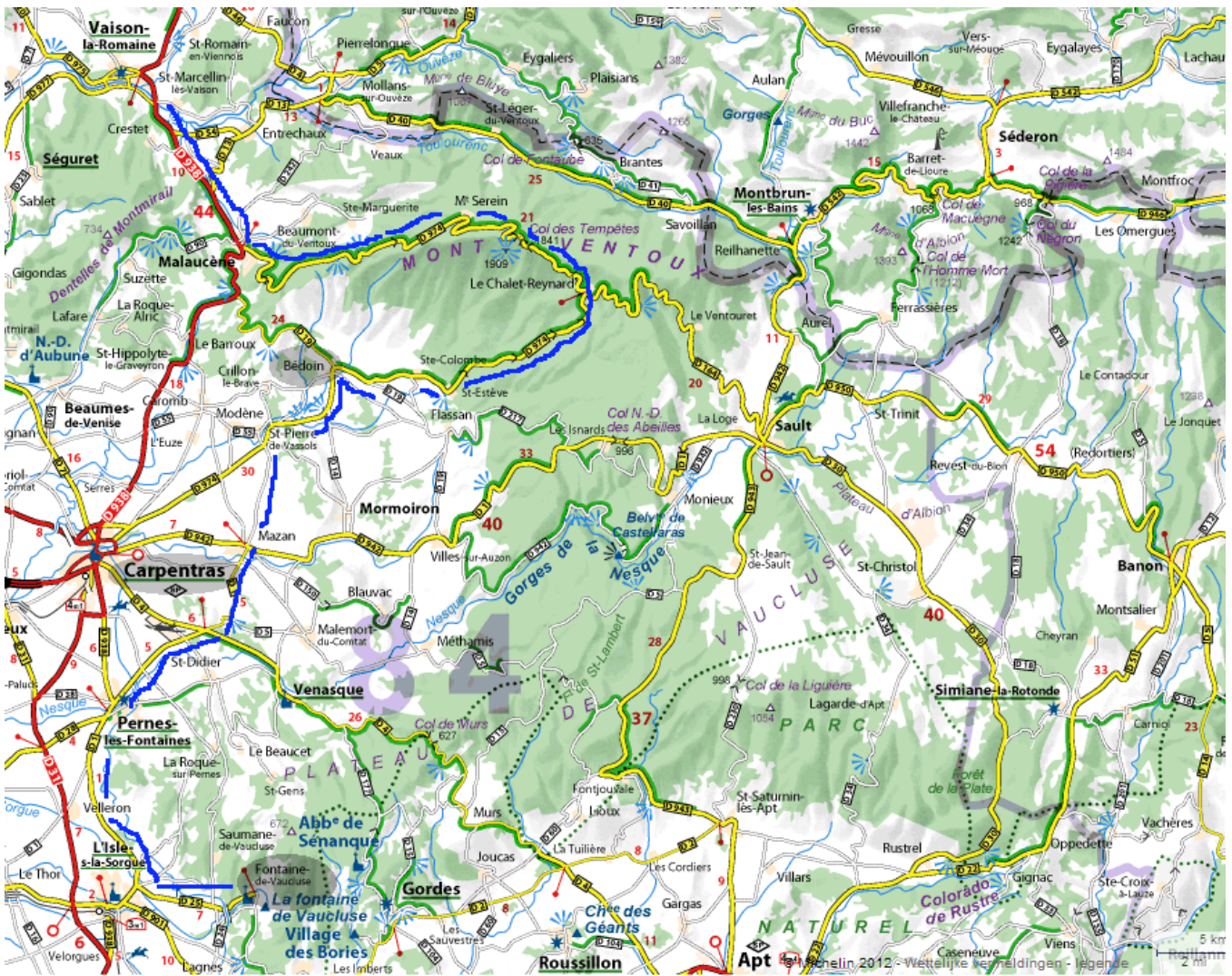
[N 43.92006 E 5.11964](#) of [N 43°55'12.22" E 5°7'10.70"](#)

Bezocht juni 2003-april 2005-2009

Fontaine de Vaucluse was de laatste halte voor "sightseeing".

Zondagmorgen lozen we nog, en nemen proper water in voor onderweg.

We hopen minstens tot in Savigny-le-Sec te komen vanavond. Kwestie van maandag niet te laat thuis te komen. Dinsdag is het immers alweer werkdag.

En we willen de Ventoux een keertje over. Via D25 en D938 komen we in Carpentras. Vandaar stuurt Jose-
fien ons via de D974 naar Bedoin. Van hieruit gaat het rechts, de Ventoux op.
Onderweg staan borden "Partagons la route" ...met een auto en een fietser erop.

We rijden tientallen moedigen voorbij, de ene gaat al wat flukser dan de andere...gisteren zaterdag is er nog een belg ("een getraind fietser" stond in de krant) geweest die de top heeft gehaald...en dan in elkaar is gezakt. Boven op de top is het fris, en er zijn wat wolken. Toch is het uitzicht weids. We rijden richting Malaucene naar beneden, en de remlukjes zien ruikbaar af.

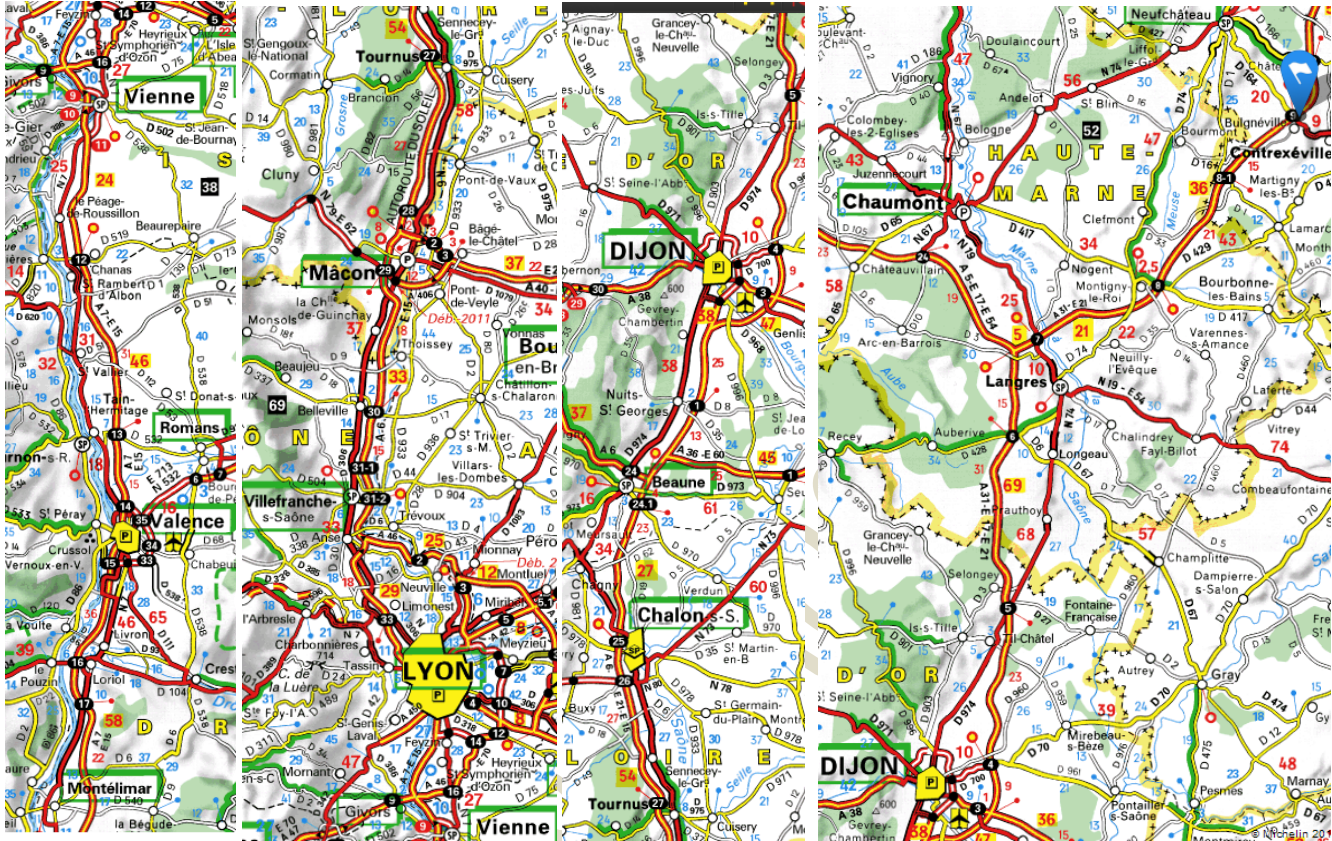
Via de D938 stuurt Josefien ons dan richting Vaison La Romaine, jammer, maar mijnheer Baud en de vijgen zullen voor een volgende keer zijn.

ROGER FIGO ROGER FIGO

Spoedig bereiken we de A7, en dan gaat het snel naar het noorden. Nog even stoppen we voor wat nougat in Montelimar.

Het is pas rond 18 uur als we ter hoogte van Savigny komen, en we berekenen dat de CP van Bulgnéville haalbaar moet zijn. De CP is volzet als we tegen 19u30 aankomen, en een 6-tal campers hebben een plekje gevonden op de gewone parking. We zetten er ons bij. We reden vandaag zo'n 630 km. Er loopt wat voetballende jeugd op de parking, en tennis is ook niet een sport die ik in de buurt van de MH wil, maar als het donker wordt krassen de jongeren op.

Als we na het eten nog een verkenningswandelingetje maken merken we dat een andere belg zich achter de gebouwen heeft geïnstalleerd, op de parking bij het kerhof. Daar is het heel rustig, en geen hinder van feestvierders. Op een paar minuten zijn we voldoende "gepakt", en even later staan we er z'n 2.

Bulgnéville 88140 13 Reacties / Waardering: 8.2

CP Parking ,Rue des Recollets Camperplaats N 48.20733 E 5.83899 C

10 Onbekend Onbeperkt 01/01-31/12 +33 3 29 09 14 67

aan de rand van het dorp - bij botanische tuinen - bij Etang les Recollets - bakkers 500m en 700m

camper 3,- sani 0,- water 0,- [tijdens winterperiode afgesloten] *2012

Cor de Jong: 29-04-2012 Waardering: 8

Prima overnachtingsplaats. Wij komen hier regelmatig op weg naar Spanje of juist op de thuisreis. 's Winters gratis als de voorzieningen zijn afgesloten, anders 3 euro. Een aanrader.

Paula en Pieter: 10-03-2012 Waardering: 9

08.03.12 Een prima CP, zeker voor de doorreis naar het zuiden maar ook om wandelingen te maken (hebben routes van 20 km gezien). Alles is keurig aangelegd, alleen jammer dat -vanwege de winter- de voorzieningen nog gesloten zijn. Staat tegenover dat je dan ook niets hoeft te betalen. Voor ons een aanrader.

Harry Nowak: 02-09-2011 Waardering: 9

We zijn hier geweest op 31 augustus 2011, en ik moet zeggen dat ik tot nu toe geen mooiere plek in Frankrijk heb gezien. Alles is volgens mij zo goed als nieuw. Met een prachtige omgeving en vijver om in te vissen en een speeltuin voor de kids. Er loopt wel wat jeugd maar daar hebben wij niks van gemerkt.

Fam.Cuijpers: 12-08-2011 Waardering: 8

Mooie plek voor een nacht. Jammer dat er geen stroom voorhanden is, maar ondanks dat zeker de moeite waard. Ideale ligging op weg naar het zuiden.

Jammer genoeg komen vissers onze rust 's morgens vroeg verstoren. Maar zo zijn we wat vroeger dan verwacht alweer op pad.

We tanken nog in Luxemburg (1,21euro en een klets...hoe komt dat toch dat die diesel bij ons en in Frankrijk zo duur is ?? ...) en kunnen de middagboterhammen thuis al opeten.

Vertrokken om 8u10, thuis om 13u20, we hebben 411 km gereden vandaag.

In totaal hebben we 2.865 km gereden.

In de namiddag gaan we BBQ-en met de familie...de vakantie wordt nog eventjes verlengd.

